Parlamentul României

Legea nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului

În vigoare de la 01 ianuarie 2005

Consolidarea din data de **27 noiembrie 2023** are la bază republicarea (r1) din Monitorul Oficial, Partea I nr. 159 din 05 martie 2014

Include modificările aduse prin următoarele acte: OUG 65/2014; L 131/2014; L 52/2016; L 286/2018; OUG 30/2020; L 45/2020; L 143/2022; OUG 95/2022; L 191/2022; L 140/2022; L 239/2023; L 291/2023; L 298/2023. Ultimul amendament în 04 noiembrie 2023.

*) Potrivit art. III alin. (1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 30/2020, începând 21.03.2020 şi în baza Decretului nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgenţă pe teritoriul României, cererile, declaraţiile şi documentele doveditoare pentru solicitarea beneficiilor de asistenţă socială acordate din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii şi Protecţiei Sociale pot fi depuse în format letric sau prin poşta electronică.
Declaraţiile şi documentele doveditoare prevăzute la alin. (1) vizează, printre altele, şi alocaţia lunară de plasament acordată în baza Legii nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.
Depunerea prin poşta electronică a cererilor, declaraţiilor şi documentelor doveditoare pentru solicitarea beneficiilor se face la agenţiile pentru plăţi şi inspecţie socială judeţene, respectiv a municipiului Bucureşti, denumite în continuare agenţii teritoriale, în a căror rază teritorială îşi au domiciliul, reşedinţa ori locuiesc efectiv solicitanţii;
Depunerea prin poşta electronică a cererilor, declaraţilor şi documentelor doveditoare este opţională şi se realizează în condiţiile în care agenţiile teritoriale ori autorităţile administraţiei publice locale au dezvoltate sisteme de primire electronică, cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulaţie a acestor date şi de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecţia datelor).
Începând cu 21.03.2020, pe perioada de aplicabilitate a Decretului nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgenţă pe teritoriul României, decizia de acordare/respingere/încetare/suspendare a dreptului de asistenţă socială pentru oricare din beneficiile sociale prevăzute la art. III alin. (2) din OUG nr. 30/2020 se poate transmite beneficiarului în format letric sau prin poşta electronică de către agenţia teritorială emitentă.

CAPITOLUL I
Dispoziţii generale şi definiţii

Art. 1. - (1) Prezenta lege reglementează cadrul legal privind respectarea, promovarea şi garantarea drepturilor copilului.
(2) Autorităţile publice, furnizorii privaţi acreditaţi, precum şi persoanele fizice şi persoanele juridice responsabile de protecţia copilului sunt obligate să respecte, să promoveze şi să garanteze drepturile copilului stabilite prin Constituţie şi lege, în concordanţă cu prevederile Convenţiei Organizaţiei Naţiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată, cu modificările ulterioare, şi ale celorlalte acte internaţionale în materie la care România este parte.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

Art. 2. - (1) Prezenta lege, orice alte reglementări adoptate în domeniul respectării şi promovării drepturilor copilului, precum şi orice act juridic emis sau, după caz, încheiat în acest domeniu se subordonează cu prioritate principiului interesului superior al copilului.
(2) Interesul superior al copilului se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizică şi morală normală, la echilibru socioafectiv şi la viaţa de familie.
(3) Principiul interesului superior al copilului este impus inclusiv în legătură cu drepturile şi obligaţiile ce revin părinţilor copilului, altor reprezentanţi legali ai săi, precum şi oricăror persoane cărora acesta le-a fost plasat în mod legal.
(4) Principiul interesului superior al copilului va prevala în toate demersurile şi deciziile care privesc copiii, întreprinse de autorităţile publice şi de furnizorii privaţi acreditaţi, precum şi în cauzele soluţionate de instanţele judecătoreşti.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(5) Persoanele prevăzute la alin. (4) sunt obligate să implice familia în toate deciziile, acţiunile şi măsurile privitoare la copil şi să sprijine îngrijirea, creşterea şi formarea, dezvoltarea şi educarea acestuia în cadrul familiei.
(6) În determinarea interesului superior al copilului se au în vedere cel puţin următoarele:
a) nevoile de dezvoltare fizică, psihologică, de educaţie şi sănătate, de securitate şi stabilitate şi apartenenţă la o familie;
b) opinia copilului, în funcţie de vârsta şi gradul de maturitate;
c) istoricul copilului, având în vedere, în mod special, situaţiile de abuz, neglijare, exploatare sau orice altă formă de violenţă asupra copilului, precum şi potenţialele situaţii de risc care pot interveni în viitor;
d) capacitatea părinţilor sau a persoanelor care urmează să se ocupe de creşterea şi îngrijirea copilului de a răspunde nevoilor concrete ale acestuia;
e) menţinerea relaţiilor personale cu persoanele faţă de care copilul a dezvoltat relaţii de ataşament.

Art. 3. - De dispoziţiile prezentei legi beneficiază:
a) copiii cetăţeni români aflaţi pe teritoriul României;
b) copiii cetăţeni români aflaţi în străinătate;
c) copiii fără cetăţenie aflaţi pe teritoriul României;
d) copiii solicitanţi de azil sau beneficiari ai unei forme de protecţie în România, acordată în condiţiile Legii nr. 122/2006 privind azilul în România, cu modificările şi completările ulterioare;
03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

e) copiii cetăţeni străini aflaţi pe teritoriul României, în situaţii de urgenţă constatate, în condiţiile prezentei legi, de către autorităţile publice române competente.
Art. 4. - În sensul prezentei legi, termenii şi expresiile de mai jos au următoarele semnificaţii:
a) copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi nici nu a dobândit capacitatea deplină de exerciţiu, potrivit legii;
b) familie - părinţii şi copiii acestora;
c) familie extinsă - rudele copilului, până la gradul III inclusiv, cu care copilul sau familia acestuia a menţinut relaţii personale şi contacte directe;
03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

d) familie substitutivă - persoanele, altele decât cele care aparţin familiei extinse, inclusiv afinii până la gradul III, cu care copilul sau familia acestuia a menţinut relaţii personale şi contacte directe, precum şi persoana, familia sau asistentul maternal care asigură creşterea şi îngrijirea copilului, în condiţiile legii;
03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

e) plan individualizat de protecţie - documentul prin care se realizează planificarea serviciilor, prestaţiilor şi a măsurilor de protecţie specială a copilului, pe baza evaluării psihosociale a acestuia şi a familiei sale, în vederea integrării copilului care a fost separat de familia sa într-un mediu familial stabil permanent, în cel mai scurt timp posibil;
f) plan de servicii - documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor şi a prestaţiilor, pe baza evaluării psihosociale a copilului şi a familiei, în vederea prevenirii abuzului, neglijării, exploatării, a oricăror forme de violenţă asupra copilului, precum şi a separării copilului de familia sa;
g) reprezentant legal al copilului - părintele sau persoana desemnată, potrivit legii, să exercite drepturile şi să îndeplinească obligaţiile părinteşti faţă de copil.
Art. 5. - (1) Copiii au dreptul la protecţie şi asistenţă în realizarea şi exercitarea deplină a drepturilor lor, în condiţiile prezentei legi.
(2) Răspunderea pentru creşterea şi asigurarea dezvoltării copilului revine în primul rând părinţilor, aceştia având obligaţia de a-şi exercita drepturile şi de a-şi îndeplini obligaţiile faţă de copil ţinând seama cu prioritate de interesul superior al acestuia.

(3) În subsidiar, responsabilitatea revine colectivităţii locale din care fac parte copilul şi familia sa. Autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia de a sprijini părinţii sau, după caz, alt reprezentant legal al copilului în realizarea obligaţiilor ce le revin cu privire la copil, dezvoltând şi asigurând în acest scop servicii diversificate, accesibile şi de calitate, corespunzătoare nevoilor copilului.

(4) Intervenţia statului este complementară; statul asigură protecţia copilului şi garantează respectarea tuturor drepturilor sale prin activitatea specifică realizată de instituţiile statului şi de autorităţile publice cu atribuţii în acest domeniu.

Art. 6. - Respectarea şi garantarea drepturilor copilului se realizează conform următoarelor principii:

a) respectarea şi promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului;

b) egalitatea şanselor şi nediscriminarea;

c) responsabilizarea părinţilor cu privire la exercitarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor părinteşti;

d) primordialitatea responsabilităţii părinţilor cu privire la respectarea şi garantarea drepturilor copilului;

e) descentralizarea serviciilor de protecţie a copilului, intervenţia multisectorială şi parteneriatul dintre instituţiile publice şi furnizorii privaţi acreditaţi;

03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

f) asigurarea unei îngrijiri individualizate şi personalizate pentru fiecare copil;

g) respectarea demnităţii copilului;

h) ascultarea opiniei copilului şi luarea în considerare a acesteia, ţinând cont de vârsta şi de gradul său de maturitate;

i) asigurarea stabilităţii şi continuităţii în îngrijirea, creşterea şi educarea copilului, ţinând cont de originea sa etnică, religioasă, culturală şi lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecţie;

j) celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil;

k) asigurarea protecţiei împotriva abuzului, neglijării, exploatării şi oricărei forme de violenţă asupra copilului;

l) interpretarea fiecărei norme juridice referitoare la drepturile copilului în corelaţie cu ansamblul reglementărilor din această materie.

Art. 7. - Drepturile prevăzute de prezenta lege sunt garantate tuturor copiilor fără nicio discriminare, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, de naţionalitate, apartenenţă etnică sau origine socială, de situaţia materială, de gradul şi tipul unei deficienţe, de statutul la naştere sau de statutul dobândit, de dificultăţile de formare şi dezvoltare sau de alt gen ale copilului, ale părinţilor ori ale altor reprezentanţi legali sau de orice altă distincţie.

Art. 8. - În orice cauză care priveşte drepturi ale copilului, instanţa verifică dacă înţelegerile dintre părinţi sau ale acestora cu alte persoane respectă interesul superior al copilului.

CAPITOLUL II
Drepturile copilului

SECŢIUNEA 1
Drepturi şi libertăţi civile

Art. 9. - (1) Copilul are dreptul la stabilirea şi păstrarea identităţii sale.
(2) Copilul este înregistrat imediat după naştere şi are de la această dată dreptul la un nume, dreptul de a dobândi o cetăţenie şi, dacă este posibil, de a-şi cunoaşte părinţii şi de a fi îngrijit, crescut şi educat de aceştia.
(3) Părinţii aleg numele şi prenumele copilului, în condiţiile legii.
(4) Copilul are dreptul de a-şi păstra cetăţenia, numele şi relaţiile de familie, în condiţiile prevăzute de lege, fără nicio ingerinţă.
(5) Dacă se constată că un copil este lipsit, în mod ilegal, de elementele constitutive ale identităţii sale sau de unele dintre acestea, instituţiile şi autorităţile publice sunt obligate să ia de urgenţă toate măsurile necesare în vederea restabilirii identităţii copilului.
Art. 10. - (1) În scopul realizării dreptului prevăzut la art. 9 alin. (1), unităţile sanitare care au în structură secţii de nou-născuţi şi/sau de pediatrie au obligaţia de a angaja un asistent social sau, după caz, de a desemna o persoană cu atribuţii de asistenţă socială.
(2) În vederea stabilirii identităţii copilului părăsit în unităţi sanitare sau găsit ori a părinţilor acestuia, organele de poliţie şi serviciile publice comunitare de evidenţă a persoanelor, competente, au obligaţia de a desemna una sau mai multe persoane responsabile, care să realizeze, cu celeritate, demersurile ce le revin, potrivit legii, pentru înregistrarea naşterii copilului şi să transmită datele de identificare direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului sau, după caz, serviciului public de asistenţă socială.
(3) Persoanele desemnate la alin. (2) au obligaţia efectuării demersurilor de stabilire a identităţii părinţilor copiilor părăsiţi în unităţile sanitare, în situaţia în care aceştia au fost identificaţi şi nu au întocmit certificatul de naştere.
Art. 11. - (1) Certificatul medical constatator al naşterii, atât pentru copilul născut viu, cât şi pentru copilul născut mort, se întocmeşte în termen de 24 de ore de la naştere.
(2) Răspunderea pentru îndeplinirea obligaţiei prevăzute la alin. (1) revine medicului care a asistat sau a constatat naşterea şi medicului şef de secţie.
(3) Când naşterea a avut loc în afara unităţilor sanitare, medicul de familie având cabinetul înregistrat în raza teritorială unde a avut loc naşterea este obligat ca, la cererea oricărei persoane, în termen de 24 de ore, să constate naşterea copilului, după care să întocmească şi să elibereze certificatul medical constatator al naşterii copilului, chiar dacă mama nu este înscrisă pe lista cabinetului său.

Art. 12. - (1) În situaţia în care copilul este părăsit de mamă în maternitate, unitatea medicală are obligaţia să sesizeze telefonic şi în scris direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului şi organele de poliţie, în termen de 24 de ore de la constatarea dispariţiei mamei.
(2) În termen de 5 zile de la sesizarea prevăzută la alin. (1), se întocmeşte un proces-verbal de constatare a părăsirii copilului, semnat de reprezentantul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, reprezentantul poliţiei şi al maternităţii; când starea de sănătate a copilului permite externarea, în baza procesului-verbal, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului va stabili măsura plasamentului în regim de urgenţă pentru copil.
(3) În termen de 30 de zile de la întocmirea procesului-verbal, poliţia este obligată să întreprindă verificările specifice privind identitatea mamei şi să comunice rezultatul acestor verificări direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.
(4) În situaţia în care mama este identificată, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului va asigura consilierea şi sprijinirea acesteia în vederea realizării demersurilor legate de întocmirea actului de naştere.
(5) În situaţia în care, în urma verificărilor efectuate de poliţie, nu este posibilă identificarea mamei, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului transmite serviciului public de asistenţă socială în a cărui rază administrativ-teritorială s-a produs naşterea dosarul cuprinzând certificatul medical constatator al naşterii, procesul-verbal prevăzut la alin. (2), dispoziţia de plasament în regim de urgenţă şi răspunsul poliţiei cu rezultatul verificărilor.
(6) În termen de 5 zile de la primirea documentaţiei prevăzute la alin. (5), serviciul public de asistenţă socială are obligaţia de a obţine dispoziţia de stabilire a numelui şi prenumelui copilului, în conformitate cu prevederile Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, şi de a face declaraţia de înregistrare a naşterii la serviciul de stare civilă competent.
(7) În termen de 24 de ore de la înregistrarea naşterii copilului, serviciul public de asistenţă socială are obligaţia de a transmite direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului actul de înregistrare a naşterii copilului.
Art. 13. - În situaţia copilului părăsit de părinţi în alte unităţi sanitare, a cărui naştere nu a fost înregistrată, obligaţia de a realiza demersurile prevăzute de lege pentru înregistrarea naşterii copilului revine serviciului public de asistenţă socială în a cărui rază administrativ-teritorială a fost părăsit acesta, cu respectarea procedurii prevăzute la art. 12.
Art. 14. - (1) În situaţia copilului găsit în familie sau într-un loc public, precum şi a celui părăsit de părinţi în alte unităţi sanitare, a cărui naştere nu a fost înregistrată, obligaţia de a realiza demersurile prevăzute de lege pentru înregistrarea naşterii copilului revine serviciului public de asistenţă socială în a cărui rază administrativ-teritorială a fost găsit sau părăsit copilul.
(2) Expertiza medico-legală necesară pentru înregistrarea naşterii copilului este gratuită.

Art. 15. - Metodologia privind realizarea obligaţiilor ce revin autorităţilor administraţiei publice locale, instituţiilor şi profesioniştilor implicaţi în prevenirea şi intervenţia în cazurile de copii aflaţi în situaţie de risc sau părăsiţi în unităţi sanitare/secţii/compartimente de specialitate obstetricăginecologie şi neonatologie/alte unităţi sanitare care oferă servicii medicale pentru copii se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice, în colaborare cu Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice şi cu Ministerul Sănătăţii.

Art. 16. - (1) Unităţile sanitare, unităţile de protecţie socială, serviciile de îngrijire de tip rezidenţial, entităţile fără personalitate juridică, alte persoane juridice, precum şi persoane fizice care internează sau primesc în îngrijire femei gravide ori copii care nu posedă acte pe baza cărora să li se poată stabili identitatea sunt obligate să anunţe, în termen de 24 de ore, în scris, autoritatea administraţiei publice locale în a cărei rază îşi au sediul sau, după caz, domiciliul, în vederea stabilirii identităţii lor, precum şi direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului de care aparţin, în vederea luării în evidenţă.

(2) Cel care ia un copil pentru a-l îngriji sau proteja temporar, până la stabilirea unei măsuri de protecţie în condiţiile legii, are obligaţia de a-l întreţine şi, în termen de 48 de ore, de a anunţa autoritatea administraţiei publice locale în a cărei rază teritorială îşi are sediul sau domiciliul.

Art. 17. - (1) Copilul are dreptul de a menţine relaţii personale şi contacte directe cu părinţii, rudele, precum şi cu alte persoane faţă de care copilul a dezvoltat legături de ataşament.

(2) Copilul are dreptul de a-şi cunoaşte rudele şi de a întreţine relaţii personale cu acestea, precum şi cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viaţa de familie, în măsura în care acest lucru nu contravine interesului său superior.

(3) Părinţii sau un alt reprezentant legal al copilului nu pot împiedica relaţiile personale ale acestuia cu bunicii, fraţii şi surorile ori cu alte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viaţa de familie decât în cazurile în care instanţa decide în acest sens, apreciind că există motive temeinice de natură a primejdui dezvoltarea fizică, psihică, intelectuală sau morală a copilului.

(4) În caz de neînţelegere între părinţi cu privire la modalităţile de exercitare a dreptului de a avea legături personale cu copilul, instanţa va stabili un program în funcţie de vârsta copilului, de nevoile de îngrijire şi educare ale acestuia, de intensitatea legăturii afective dintre copil şi părintele la care nu locuieşte, de comportamentul acestuia din urmă, precum şi de alte aspecte relevante în fiecare caz în parte.

(5) Criteriile prevăzute la alin. (4) vor fi avute în vedere şi la stabilirea programului de relaţii personale şi cu celelalte persoane alături de care copilul s-a bucurat de viaţa de familie.

(6) Programul de relaţii personale, prevăzut la alin. (5), pentru copilul care a împlinit vârsta de 14 ani se stabileşte numai cu consimţământul acestuia. În situaţia în care copilul refuză să îşi dea consimţământul, programul de relaţii personale se stabileşte de către instanţa judecătorească.

03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

Art. 18. - (1) În sensul prezentei legi, relaţiile personale se pot realiza prin:

a) întâlniri ale copilului cu părintele ori cu o altă persoană care are, potrivit prezentei legi, dreptul la relaţii personale cu copilul;
b) vizitarea copilului la domiciliul acestuia;
c) găzduirea copilului, pe perioadă determinată, de către părintele sau de către altă persoană la care copilul nu locuieşte în mod obişnuit, cu sau fără supravegherea modului în care relaţiile personale sunt întreţinute, în funcţie de interesul superior al copilului;
08/04/2016 - litera a fost modificată prin Lege 52/2016

d) corespondenţă ori altă formă de comunicare cu copilul;
e) transmiterea de informaţii copilului cu privire la părintele ori la alte persoane care au, potrivit prezentei legi, dreptul de a menţine relaţii personale cu copilul;
f) transmiterea de către persoana la care locuieşte copilul a unor informaţii referitoare la copil, inclusiv fotografii recente, evaluări medicale sau şcolare, către părintele sau către alte persoane care au dreptul de a menţine relaţii personale cu copilul;
g) întâlniri ale copilului cu părintele ori cu o altă persoană faţă de care copilul a dezvoltat legături de ataşament într-un loc neutru în raport cu copilul, cu sau fără supravegherea modului în care relaţiile personale sunt întreţinute, în funcţie de interesul superior al copilului.
(2) Transmiterea informaţiilor prevăzute la alin. (1) lit. e) şi f) se va face cu respectarea interesului superior al copilului, precum şi a dispoziţiilor speciale vizând confidenţialitatea şi transmiterea informaţiilor cu caracter personal.
(3) Părintele la care copilul locuieşte are obligaţia de a sprijini menţinerea relaţiilor personale ale copilului cu celălalt părinte, prevăzute la alin. (1).
(4) Pentru restabilirea şi menţinerea relaţiilor personale ale copilului, serviciul public de asistenţă socială şi, după caz, direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului de la nivelul fiecărui sector al municipiului Bucureşti au obligaţia de a oferi consiliere, acordată de specialişti atât copilului, cât şi părinţilor săi, la solicitarea acestora.
(5) În cazul în care unul dintre părinţi împiedică sau afectează în mod negativ legăturile personale ale copilului cu celălalt părinte, prin nerespectarea programului stabilit de instanţă sau convenit de părinţi, celălalt părinte poate cere serviciului public de asistenţă socială sau, după caz, persoanelor cu atribuţii de asistenţă socială în circumscripţia căruia se află locuinţa copilului, să monitorizeze relaţiile personale cu copilul pentru o durată de până la 6 luni.
08/04/2016 - alineatul a fost modificat prin Lege 52/2016

(6) Monitorizarea permite reprezentanţilor serviciului public de asistenţă socială sau, după caz, persoanelor cu atribuţii de asistenţă socială, să asiste la preluarea copilului de către părintele la care nu locuieşte în mod statornic, la vizitele efectuate la domiciliul copilului de către părintele care nu locuieşte cu acesta, precum şi la înapoierea copilului de către părintele care nu locuieşte cu acesta. Totodată, monitorizarea permite reprezentanţilor serviciului public de asistenţă socială sau, după

caz, persoanelor cu atribuţii de asistenţă socială să asiste şi în timpul găzduirii copilului de către părintele la care copilul nu locuieşte în mod obişnuit, dacă instanţa judecătorească a dispus monitorizarea printr-o sentinţă definitivă. Dispoziţiile tezei a II-a se aplică în mod corespunzător şi în situaţia prevăzută la alin. (1) lit. g).
08/04/2016 - alineatul a fost modificat prin Lege 52/2016

(6^1) Cu ocazia monitorizării, reprezentanţii serviciului public de asistenţă socială sau, după caz, persoanele cu atribuţii de asistenţă socială pot realiza intervievarea părinţilor, a copilului, a persoanelor cu care copilul relaţionează în situaţiile prevăzute la alin. (1) lit. c) şi g), precum şi a altor persoane a căror intervievare se apreciază a fi utilă în vederea întocmirii raportului de monitorizare.
08/04/2016 - alineatul a fost introdus prin Lege 52/2016.

(7) La finalul perioadei de monitorizare, reprezentantul serviciului public de asistenţă socială sau, după caz, persoana cu atribuţii de asistenţă socială care a întocmit raportul prevăzut la alin. (6) poate propune prelungirea perioadei de monitorizare cu cel mult 6 luni, poate recomanda consilierea psihologică a unuia dintre părinţi sau a ambilor, precum şi o serie de măsuri pentru îmbunătăţirea relaţiei personale dintre copil şi părintele la care nu locuieşte.
(8) Raportul de monitorizare prevăzut la alin. (6) se înmânează fiecăruia dintre părinţi şi poate fi folosit ca probă în instanţă.
Art. 19. - (1) Copilul care a fost separat de ambii părinţi sau de unul dintre aceştia printr-o măsură dispusă în condiţiile legii are dreptul de a menţine relaţii personale şi contacte directe cu ambii părinţi, cu excepţia situaţiei în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.
(2) Instanţa judecătorească, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, poate limita exercitarea acestui drept, dacă există motive temeinice de natură a periclita dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului.
Art. 20. - (1) În vederea asigurării menţinerii relaţiilor personale ale copilului cu părinţii săi sau cu alte persoane alături de care s-a bucurat de viaţa de familie, precum şi pentru asigurarea înapoierii copilului la locuinţa sa la terminarea perioadei de găzduire, precum şi pentru a preveni împiedicarea preluării copilului, la finalul găzduirii la domiciliul părintelui care nu locuieşte cu copilul, instanţa poate dispune, la cererea părintelui interesat sau a altei persoane îndreptăţite, una sau mai multe măsuri cu caracter asiguratoriu sau a unor garanţii. Dispoziţiile tezei I se aplică în mod corespunzător şi în situaţia prevăzută la art. 18 alin. (1) lit. g).
08/04/2016 - alineatul a fost modificat prin Lege 52/2016

(2) Măsurile prevăzute la alin. (1) pot include:
a) amendă pe ziua de întârziere impusă persoanei care refuză punerea în aplicare sau respectarea programului de menţinere a relaţiilor personale ale copilului;

b) depunerea unei garanţii reale sau personale de către părintele sau persoana de la care urmează să fie preluat copilul, în vederea menţinerii relaţiilor personale sau, după caz, la încetarea programului de vizitare;
c) depunerea paşaportului sau a unui alt act de identitate la o instituţie desemnată de instanţă şi, atunci când este necesar, a unui document din care să rezulte că persoana care solicită relaţii personale a notificat depunerea acestora, pe durata vizitei, autorităţii consulare competente.
Art. 21. - (1) În cazul în care părinţii nu se înţeleg cu privire la locuinţa copilului, instanţa de tutelă va stabili locuinţa acestuia la unul dintre ei, potrivit art. 496 alin. (3) din Codul civil. La evaluarea interesului copilului instanţa poate avea în vedere, în afara elementelor prevăzute la art. 2 alin. (6), şi aspecte precum:
a) disponibilitatea fiecărui părinte de a-l implica pe celălalt părinte în deciziile legate de copil şi de a respecta drepturile părinteşti ale acestuia din urmă;
b) disponibilitatea fiecăruia dintre părinţi de a permite celuilalt menţinerea relaţiilor personale;
c) situaţia locativă din ultimii 3 ani a fiecărui părinte;
d) istoricul cu privire la violenţa părinţilor asupra copilului sau asupra altor persoane. Acest istoric poate fi probat prin certificate medico-legale, rapoarte de evaluare realizate de către asistentul social sau rapoarte de expertiză psihologică a minorului, ascultarea minorului în camera de consiliu, coroborate cu orice alte mijloace de probă prevăzute de lege;
03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

e) distanţa dintre locuinţa fiecărui părinte şi instituţia care oferă educaţie copilului.
(2) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător şi pentru cazurile în care locuinţa minorului se stabileşte la terţe persoane sau la un serviciu de protecţie specială.
Art. 22. - Copilul ai cărui părinţi locuiesc în state diferite are dreptul de a întreţine relaţii personale şi contacte directe cu aceştia, cu excepţia situaţiei în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.
Art. 23. - (1) Copiii neînsoţiţi de părinţi sau de un alt reprezentant legal ori care nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane au dreptul de a li se asigura, în cel mai scurt timp posibil, reîntoarcerea alături de reprezentanţii lor legali.
(2) Deplasarea copiilor în străinătate se realizează cu respectarea prevederilor Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulaţii a cetăţenilor români în străinătate, cu modificările şi completările ulterioare.
(3) Părinţii sau, după caz, altă persoană responsabilă de supravegherea, creşterea şi îngrijirea copilului sunt obligaţi să anunţe la poliţie dispariţia acestuia de la domiciliu, în cel mult 24 de ore de la constatarea dispariţiei.
Art. 24. - (1) Misiunile diplomatice şi consulare ale României au obligaţia de a sesiza autoritatea administraţiei publice centrale cu atribuţii în domeniul protecţiei drepturilor copilului cu privire la copiii

cetăţeni români aflaţi în străinătate care, din orice motive, nu sunt însoţiţi de părinţi sau de un alt reprezentant legal ori nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane din străinătate.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) Autoritatea administraţiei publice centrale cu atribuţii în domeniul protecţiei drepturilor copilului ia măsurile necesare pentru întoarcerea copilului la părinţi sau la un alt reprezentant legal, imediat după identificarea acestora. În cazul în care persoanele identificate nu pot sau refuză să preia copilul, la cererea direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, instanţa judecătorească de la domiciliul copilului dispune plasamentul copilului, în condiţiile prezentei legi.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3) Procedura de întoarcere a copiilor în ţară, de identificare a părinţilor sau a altor reprezentanţi legali ai copiilor, modul de avansare a cheltuielilor ocazionate de întoarcerea în ţară a acestora, precum şi serviciile de protecţie specială, publice sau private, competente să asigure protecţia în regim de urgenţă a copiilor aflaţi în situaţia prevăzută la alin. (1), se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.
Art. 25. - (1) Misiunile diplomatice şi consulare străine pot sesiza autoritatea administraţiei publice centrale cu atribuţii în domeniul protecţiei drepturilor copilului şi Inspectoratul General pentru Imigrări despre situaţiile în care au cunoştinţă de copii cetăţeni străini aflaţi pe teritoriul României, care, din orice motive, nu sunt însoţiţi de părinţi sau de un alt reprezentant legal ori nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane. În cazul în care autorităţile române se autosesizează, acestea solicită Inspectoratului General pentru Imigrări informaţii cu privire la statutul copiilor şi, dacă nu sunt solicitanţi de azil sau beneficiari ai protecţiei internaţionale în România, înştiinţează de urgenţă misiunea străină competentă cu privire la copiii în cauză.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) În situaţia copiilor prevăzuţi la alin. (1), direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului din unitatea administrativ-teritorială în care a fost identificat copilul, până la definitivarea demersurilor legale ce cad în competenţa Inspectoratului General pentru Imigrări, va solicita instanţei judecătoreşti stabilirea plasamentului copilului în condiţiile prezentei legi.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3) Măsura plasamentului durează până la returnarea copilului în ţara de reşedinţă a părinţilor ori în ţara în care au fost identificaţi alţi membri ai familiei dispuşi să ia copilul.
(4) În cazul nereturnării copilului, acesta beneficiază de protecţia specială prevăzută în prezenta lege.
Art. 26. - În vederea aplicării prevederilor art. 24 şi 25 se încheie tratatele necesare cu statele sau cu autorităţile statelor vizate, pe baza propunerilor Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice şi ale Ministerului Afacerilor Externe, precum şi a altor instituţii interesate.

Art. 27. - (1) Copilul are dreptul la protejarea imaginii sale publice şi a vieţii sale intime, private şi familiale.
(2) Este interzisă orice acţiune de natură să afecteze imaginea publică a copilului sau dreptul acestuia la viaţă intimă, privată şi familială.
(3) Participarea copilului în vârstă de până la 14 ani la dezbateri publice în cadrul unor programe audiovizuale se poate face numai cu consimţământul scris al acestuia şi al părinţilor sau, după caz, al altui reprezentant legal.
(4) Copiii nu pot fi folosiţi sau expuşi de către părinţi, reprezentanţi legali, alte persoane responsabile de creşterea şi îngrijirea lor, furnizori de servicii sociale, alte instituţii publice sau organizaţii, în scopul de a obţine avantaje personale/instituţionale sau de a influenţa deciziile autorităţilor publice.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(5) Consiliul Naţional al Audiovizualului monitorizează modul de derulare a programelor audiovizuale, astfel încât să se asigure protecţia şi garantarea dreptului copilului prevăzut la alin. (1).
Art. 28. - (1) Copilul are dreptul la libertate de exprimare.
(2) Libertatea copilului de a căuta, de a primi şi de a difuza informaţii de orice natură, inclusiv în mediul online, care vizează promovarea bunăstării sale sociale, spirituale şi morale, sănătatea sa fizică şi mentală, sub orice formă şi prin orice mijloace la alegerea sa, este inviolabilă.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3) Părinţii sau, după caz, alţi reprezentanţi legali ai copilului, persoanele care au în plasament copii, precum şi persoanele care, prin natura funcţiei, promovează şi asigură respectarea drepturilor copiilor au obligaţia de a le asigura informaţii, explicaţii şi sfaturi, în funcţie de vârsta şi de gradul de înţelegere al acestora, precum şi de a le permite să îşi exprime punctul de vedere, ideile şi opiniile.
(4) Părinţii nu pot limita dreptul copilului minor la libertatea de exprimare decât în cazurile prevăzute expres de lege.
Art. 29. - (1) Copilul capabil de discernământ are dreptul de a-şi exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl priveşte.
(2) În orice procedură judiciară sau administrativă care îl priveşte, copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. Cu toate acestea, poate fi ascultat şi copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani, dacă autoritatea competentă apreciază că audierea lui este necesară pentru soluţionarea cauzei.
(3) Dreptul de a fi ascultat conferă copilului posibilitatea de a cere şi de a primi orice informaţie pertinentă, de a fi consultat, de a-şi exprima opinia şi de a fi informat asupra consecinţelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este respectată, precum şi asupra consecinţelor oricărei decizii care îl priveşte.
(4) În toate cazurile prevăzute la alin. (2), opiniile copilului ascultat vor fi luate în considerare şi li se va acorda importanţa cuvenită, în raport cu vârsta şi cu gradul de maturitate a copilului.

(5) Orice copil poate cere să fie ascultat conform dispoziţiilor alin. (2) şi (3). În caz de refuz, autoritatea competentă se va pronunţa printr-o decizie motivată.
(6) Dispoziţiile legale speciale privind consimţământul sau prezenţa copilului în procedurile care îl privesc, precum şi prevederile referitoare la desemnarea unui curator, în caz de conflict de interese, sunt şi rămân aplicabile.
Art. 30. - (1) Copilul are dreptul la libertate de gândire, de conştiinţă şi de religie.
(2) Părinţii îndrumă copilul, potrivit propriilor convingeri, în alegerea unei religii, în condiţiile legii, ţinând seama de opinia, vârsta şi de gradul de maturitate a acestuia, fără a-l putea obliga să adere la o anumită religie sau la un anumit cult religios.
(3) Religia copilului care a împlinit 14 ani nu poate fi schimbată fără consimţământul acestuia; copilul care a împlinit vârsta de 16 ani are dreptul să îşi aleagă singur religia.
(4) Atunci când copilul beneficiază de protecţie specială, persoanelor în îngrijirea cărora se află le sunt interzise orice acţiuni menite să influenţeze convingerile religioase ale copilului.
Art. 31. - (1) Copilul are dreptul la liberă asociere în structuri formale şi informale, precum şi libertatea de întrunire paşnică, în limitele prevăzute de lege.
(2) Autorităţile administraţiei publice locale, unităţile de învăţământ şi alte instituţii publice sau private competente iau măsurile necesare asigurării exercitării corespunzătoare a drepturilor prevăzute la alin. (1).
Art. 32. - (1) Copilul aparţinând unei minorităţi naţionale, etnice, religioase sau lingvistice are dreptul la viaţă culturală proprie, la declararea apartenenţei sale etnice, religioase, la practicarea propriei sale religii, precum şi dreptul de a folosi limba proprie în comun cu alţi membri ai comunităţii din care face parte.
(2) Copilul aparţinând minorităţilor naţionale are dreptul să se exprime în limba maternă în procedurile care îl privesc.
(3) Modalităţile de exercitare a dreptului prevăzut la alin. (1), inclusiv prin folosirea de interpreţi sau traduceri, se vor stabili astfel încât să nu împiedice buna realizare şi exercitare a drepturilor tuturor copiilor.
(4) Consiliul Naţional pentru Combaterea Discriminării asigură şi urmăreşte exercitarea drepturilor prevăzute la alin. (1).
Art. 33. - (1) Copilul are dreptul la respectarea personalităţii şi individualităţii sale şi nu poate fi supus pedepselor fizice sau altor tratamente umilitoare ori degradante.
(2) Măsurile de disciplinare a copilului nu pot fi stabilite decât în acord cu demnitatea copilului, nefiind permise sub niciun motiv pedepsele fizice ori acelea care se află în legătură cu dezvoltarea fizică, psihică sau care afectează starea emoţională a copilului.
Art. 34. - (1) Copilul are dreptul să depună singur plângeri referitoare la încălcarea drepturilor sale fundamentale.

(2) Copilul este informat de către părinte/reprezentant legal asupra drepturilor şi îndatoririlor ce îi revin, precum şi asupra modalităţilor de exercitare şi îndeplinire a acestora.
(3) Îndatoririle copilului se stabilesc în funcţie de vârsta şi gradul de maturitate, fără ca acestea să conducă la încălcări ale drepturilor sale.

SECŢIUNEA a 2-a
Mediul familial şi îngrijirea alternativă

Art. 35. - (1) Copilul are dreptul să crească alături de părinţii săi.
(2) Părinţii au obligaţia să asigure copilului, de o manieră corespunzătoare capacităţilor în continuă dezvoltare ale copilului, orientarea şi sfaturile necesare exercitării corespunzătoare a drepturilor prevăzute în prezenta lege.
(3) Părinţii copilului au dreptul să primească informaţiile şi asistenţa de specialitate necesare în vederea îngrijirii, creşterii şi educării acestuia.
Art. 36. - (1) Ambii părinţi sunt responsabili pentru creşterea copiilor lor.
(2) Exercitarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor părinteşti trebuie să aibă în vedere interesul superior al copilului şi să asigure bunăstarea materială şi spirituală a copilului, în special prin îngrijirea acestuia, prin menţinerea relaţiilor personale cu el, prin asigurarea creşterii, educării şi întreţinerii sale, precum şi prin reprezentarea sa legală şi administrarea patrimoniului său.
(3) În situaţia în care ambii părinţi exercită autoritatea părintească, dar nu locuiesc împreună, deciziile importante, precum cele referitoare la alegerea felului învăţăturii sau pregătirii profesionale, tratamente medicale complexe sau intervenţii chirurgicale, reşedinţa copilului sau administrarea bunurilor, se iau numai cu acordul ambilor părinţi.
(4) În situaţia în care, din orice motiv, un părinte nu îşi exprimă voinţa pentru luarea deciziilor prevăzute la alin. (3), acestea se iau de către părintele cu care copilul locuieşte, cu excepţia situaţiei în care acest lucru contravine interesului superior al copilului.
(5) Ambii părinţi, indiferent dacă exercită sau nu autoritatea părintească, au dreptul de a solicita şi de a primi informaţii despre copil din partea unităţilor şcolare, unităţilor sanitare sau a oricăror altor instituţii ce intră în contact cu copilul.
(6) Un părinte nu poate renunţa la autoritatea părintească, dar se poate înţelege cu celălalt părinte cu privire la modalitatea de exercitare a autorităţii părinteşti, în condiţiile art. 506 din Codul civil.
(7) Se consideră motive întemeiate pentru ca instanţa să decidă ca autoritatea părintească să se exercite de către un singur părinte alcoolismul, boala psihică, dependenţa de droguri a celuilalt părinte, violenţa faţă de copil sau faţă de celălalt părinte, condamnările pentru infracţiuni de trafic de persoane, trafic de droguri, infracţiuni cu privire la viaţa sexuală, infracţiuni de violenţă, precum şi orice alt motiv legat de riscurile pentru copil, care ar deriva din exercitarea de către acel părinte a autorităţii părinteşti.

(8) În cazul existenţei unor neînţelegeri între părinţi cu privire la exercitarea drepturilor şi îndeplinirea obligaţiilor părinteşti, instanţa judecătorească, după ascultarea ambilor părinţi, hotărăşte potrivit interesului superior al copilului.

Art. 37. - Copilul are dreptul să fie crescut în condiţii care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. În acest scop părinţii sunt obligaţi:

a) să supravegheze copilul;

b) să coopereze cu copilul şi să îi respecte viaţa intimă, privată şi demnitatea;

c) să informeze copilul despre toate actele şi faptele care l-ar putea afecta şi să ia în considerare opinia acestuia;

d) să întreprindă toate măsurile necesare pentru realizarea drepturilor copilului lor;

e) să coopereze cu persoanele fizice şi persoanele juridice care exercită atribuţii în domeniul îngrijirii, educării şi formării profesionale a copilului.

Art. 38. - Copilul nu poate fi separat de părinţii săi sau de unul dintre ei, împotriva voinţei acestora, cu excepţia cazurilor expres şi limitativ prevăzute de lege, sub rezerva revizuirii judiciare şi numai dacă acest lucru este impus de interesul superior al copilului.

Art. 39. - (1) Serviciul public de asistenţă socială va lua toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situaţiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinţii săi, precum şi pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinţilor şi a violenţei în familie.

(2) Orice separare a copilului de părinţii săi, precum şi orice limitare a exerciţiului drepturilor părinteşti trebuie să fie precedate de acordarea sistematică a serviciilor şi prestaţiilor prevăzute de lege, cu accent deosebit pe informarea corespunzătoare a părinţilor, consilierea acestora, terapie sau mediere, acordate în baza unui plan de servicii.

Art. 40. - (1) Planul de servicii se întocmeşte şi se pune în aplicare de către serviciul public de asistenţă socială, organizat la nivelul municipiilor şi oraşelor, precum şi de persoanele cu atribuţii de asistenţă socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale din unitatea administrativ-teritorială unde se află copilul, în urma evaluării situaţiei copilului şi a familiei acestuia.

(2) La nivelul municipiului Bucureşti întocmirea şi punerea în aplicare a planului prevăzut la alin. (1) se realizează de către direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului de la nivelul fiecărui sector.

(3) Planul de servicii se aprobă prin dispoziţia primarului.

(4) Planul de servicii are ca obiectiv prevenirea abuzului, neglijării, exploatării şi a oricăror forme de violenţă asupra copilului sau separarea copilului de familia sa. În acest scop, serviciul public de asistenţă socială ori, după caz, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului de la nivelul fiecărui sector al municipiului Bucureşti are obligaţia de a oferi servicii şi prestaţii destinate menţinerii copilului în familie şi de a sprijini accesul copilului şi al familiei sale la alte servicii.

(5) Planul de servicii poate avea ca finalitate transmiterea către direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului a cererii de instituire a unei măsuri de protecţie specială a copilului,

numai dacă, după acordarea serviciilor prevăzute de acest plan, se constată că menţinerea copilului alături de părinţii săi nu este posibilă.

Art. 41. - (1) Dacă există motive temeinice de a suspecta că viaţa şi securitatea copilului sunt primejduite în familie, reprezentanţii serviciului public de asistenţă socială ori, după caz, ai direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului de la nivelul sectoarelor municipiului Bucureşti au dreptul să viziteze copiii la locuinţa lor şi să se informeze despre felul în care aceştia sunt îngrijiţi, despre sănătatea şi dezvoltarea lor fizică, educarea, învăţătura şi pregătirea lor profesională, acordând, la nevoie, îndrumările necesare.

(2) Dacă, în urma vizitelor efectuate potrivit alin. (1), se constată că dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului este primejduită, serviciul public de asistenţă socială este obligat să sesizeze în termen de 24 de ore direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului în vederea luării măsurilor prevăzute de lege.

03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3) Direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului este obligată să sesizeze instanţa judecătorească în situaţia în care consideră că sunt întrunite condiţiile prevăzute de lege pentru decăderea, totală sau parţială, a părinţilor ori a unuia dintre ei din exerciţiul drepturilor părinteşti.

Art. 42. - (1) Direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului va lua toate măsurile necesare pentru ca părinţii decăzuţi din drepturile părinteşti, precum şi cei cărora le-a fost limitat exerciţiul anumitor drepturi să beneficieze de asistenţă specializată pentru creşterea capacităţii acestora de a se ocupa de copii, în vederea redobândirii exerciţiului drepturilor părinteşti.

(2) Părinţii care solicită redarea exerciţiului drepturilor părinteşti beneficiază de asistenţă juridică gratuită, în condiţiile legii.

Art. 43. - Instanţa judecătorească este singura autoritate competentă să se pronunţe, luând în considerare, cu prioritate, interesul superior al copilului, cu privire la:

a) persoana care exercită drepturile şi îndeplineşte obligaţiile părinteşti în situaţia în care copilul este lipsit, temporar sau permanent, de ocrotirea părinţilor săi;

b) modalităţile în care se exercită drepturile şi se îndeplinesc obligaţiile părinteşti;

c) decăderea totală sau parţială din exerciţiul drepturilor părinteşti;

d) redarea exerciţiului drepturilor părinteşti.

Art. 44. - (1) Orice copil care este, temporar sau definitiv, lipsit de ocrotirea părinţilor săi sau care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora are dreptul la protecţie alternativă.

(2) Protecţia prevăzută la alin. (1) include instituirea tutelei, măsurile de protecţie specială prevăzute de prezenta lege, adopţia. În alegerea uneia dintre aceste soluţii autoritatea competentă va ţine seama în mod corespunzător de necesitatea asigurării unei anumite continuităţi în educarea copilului, precum şi de originea sa etnică, religioasă, culturală şi lingvistică.

Art. 45. - Tutela se instituie conform legii de către instanţa judecătorească în a cărei circumscripţie teritorială domiciliază sau a fost găsit copilul.

SECŢIUNEA a 3-a
Sănătatea şi bunăstarea copilului

Art. 46. - (1) Copilul are dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge şi de a beneficia de serviciile medicale şi de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept.
(2) Accesul copilului la servicii medicale şi de recuperare, precum şi la medicaţia adecvată stării sale în caz de boală este garantat de către stat, costurile aferente fiind suportate din Fondul naţional unic de asigurări sociale de sănătate şi de la bugetul de stat.
(3) Organele de specialitate ale administraţiei publice centrale, autorităţile administraţiei publice locale, precum şi orice alte instituţii publice sau private cu atribuţii în domeniul sănătăţii şi în domeniul educaţiei sunt obligate să adopte, în condiţiile legii, toate măsurile necesare pentru:
09/04/2020 - alineatul a fost modificat prin Lege 45/2020

a) reducerea mortalităţii infantile;
b) asigurarea şi dezvoltarea serviciilor medicale primare şi comunitare;
c) prevenirea malnutriţiei şi a îmbolnăvirilor;
d) asigurarea serviciilor medicale pentru gravide în perioada pre- şi postnatală, indiferent dacă acestea au sau nu au calitatea de persoană asigurată în sistemul asigurărilor sociale de sănătate;
e) informarea părinţilor şi a copiilor cu privire la sănătatea şi alimentaţia copilului, inclusiv cu privire la avantajele alăptării, igienei şi salubrităţii mediului înconjurător;
f) dezvoltarea de acţiuni şi programe pentru ocrotirea sănătăţii şi de prevenire a bolilor, de asistenţă a părinţilor şi de educaţie, precum şi de servicii în materie de planificare familială;
g) verificarea periodică a tratamentului copiilor care au fost plasaţi pentru a primi îngrijire, protecţie sau tratament;
h) asigurarea confidenţialităţii consultanţei medicale acordate la solicitarea copilului;
i) derularea sistematică în unităţile şcolare, începând cu clasa a VIII-a, cu acordul scris al părinţilor sau al reprezentanţilor legali ai copiilor, de programe de educaţie pentru sănătate, în vederea prevenirii contractării bolilor cu transmitere sexuală şi a graviditătţii minorelor;
09/04/2020 - litera a fost modificată prin Lege 45/2020

03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

j) derularea sistematică în unităţile şcolare, cel puţin o dată pe semestru, de programe de educaţie pentru sănătate, inclusiv pentru dezvoltarea capacităţilor psihoemoţionale, a competenţelor sociale şi interpersonale.

09/04/2020 - litera a fost introdusă prin Lege 45/2020.

(4) Părinţii sunt obligaţi să solicite asistenţă medicală pentru a asigura copilului cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge şi pentru a preveni situaţiile care pun în pericol viaţa, creşterea şi dezvoltarea copilului.
(5) În situaţia excepţională în care viaţa copilului se află în pericol iminent ori există riscul producerii unor consecinţe grave cu privire la sănătatea sau integritatea acestuia, medicul are dreptul de a efectua acele acte medicale de strictă necesitate pentru a salva viaţa copilului, chiar fără a avea acordul părinţilor sau al altui reprezentant legal al acestuia.
(6) Vizitele periodice ale personalului medical de specialitate la domiciliul gravidelor şi al copiilor până la împlinirea vârstei de un an sunt obligatorii, în vederea ocrotirii sănătăţii mamei şi copilului, educaţiei pentru sănătate, prevenirii abandonului, abuzului, neglijării, exploatării şi oricărei forme de violenţă asupra copilului.
Art. 47. - (1) Copilul are dreptul de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială.
(2) Părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor legali, le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiţii de viaţă necesare creşterii şi dezvoltării copiilor; părinţii sunt obligaţi să le asigure copiilor locuinţă, precum şi condiţiile necesare pentru creştere, educare, învăţătură, pregătire profesională, precum şi un mediu de viaţă sănătos.
Art. 48. - (1) Copilul are dreptul de a beneficia de asistenţă socială şi de asigurări sociale, în funcţie de resursele şi de situaţia în care se află acesta şi persoanele în întreţinerea cărora se găseşte.
(2) În cazul în care părinţii sau persoanele care au, potrivit legii, obligaţia de a întreţine copilul nu pot asigura, din motive independente de voinţa lor, satisfacerea nevoilor minime de locuinţă, hrană, îmbrăcăminte şi educaţie ale copilului, statul, prin autorităţile publice competente, este obligat să asigure acestora sprijin corespunzător, sub formă de prestaţii financiare, prestaţii în natură, precum şi sub formă de servicii, în condiţiile legii.
(3) Părinţii au obligaţia să solicite autorităţilor competente acordarea alocaţiilor, indemnizaţiilor, prestaţiilor în bani sau în natură şi a altor facilităţi prevăzute de lege pentru copii sau pentru familiile cu copii.
(4) Autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia de a informa părinţii şi copiii în legătură cu drepturile pe care le au, precum şi asupra modalităţii de acordare a drepturilor de asistenţă socială şi de asigurări sociale.
Art. 49. - (1) Copilul cu handicap are dreptul la îngrijire specială, adaptată nevoilor sale.
(2) Copilul cu handicap are dreptul la educaţie, recuperare, compensare, reabilitare şi integrare, adaptate posibilităţilor proprii, în vederea dezvoltării personalităţii sale.
(3) În vederea asigurării accesului la educaţie, recuperare şi reabilitare, copilul cu handicap poate fi şcolarizat în alt judeţ/sector al municipiului Bucureşti decât cel de domiciliu, cu suportarea cheltuielilor din bugetul judeţului/sectorului în care se află unitatea de învăţământ.

(4) Îngrijirea specială trebuie să asigure dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copiilor cu handicap. Îngrijirea specială constă în ajutor adecvat situaţiei copilului şi părinţilor săi ori, după caz, situaţiei celor cărora le este încredinţat copilul şi se acordă gratuit, ori de câte ori acest lucru este posibil, pentru facilitarea accesului efectiv şi fără discriminare al copiilor cu handicap la educaţie, formare profesională, servicii medicale, recuperare, pregătire, în vederea ocupării unui loc de muncă, la activităţi recreative, precum şi la orice alte activităţi apte să le permită deplina integrare socială şi dezvoltare a personalităţii lor.

(5) Organele de specialitate ale administraţiei publice centrale şi autorităţile administraţiei publice locale sunt obligate să iniţieze programe şi să asigure resursele necesare dezvoltării serviciilor destinate satisfacerii nevoilor copiilor cu handicap şi ale familiilor acestora în condiţii care să le garanteze demnitatea, să le favorizeze autonomia şi să le faciliteze participarea activă la viaţa comunităţii.

Art. 50. - (1) Copilul cu dizabilităţi beneficiază de asistenţă medicală gratuită, inclusiv de medicamente gratuite, atât pentru tratamentul ambulatoriu, cât şi pe timpul spitalizării, în cadrul sistemului de asigurări sociale de sănătate, în condiţiile stabilite prin contractul-cadru.

(2) Părintele sau reprezentantul legal are obligaţia de a respecta şi/sau urma serviciile prevăzute în planul de recuperare pentru copilul cu dizabilităţi încadrat în grad de handicap.

SECŢIUNEA a 4-a
Educaţie, activităţi recreative şi culturale

Art. 51. - (1) Copilul are dreptul de a primi o educaţie care să îi permită dezvoltarea, în condiţii nediscriminatorii, a aptitudinilor şi personalităţii sale.

(2) Părinţii copilului au cu prioritate dreptul de a alege felul educaţiei care urmează să fie dată copiilor lor şi au obligaţia să înscrie copilul la şcoală şi să asigure frecventarea cu regularitate de către acesta a cursurilor şcolare.

(3) Copilul care a împlinit vârsta de 14 ani poate cere încuviinţarea instanţei judecătoreşti de a-şi schimba felul învăţăturii şi al pregătirii profesionale.

Art. 52. - (1) Ministerul Educaţiei Naţionale, ca organ de specialitate al administraţiei publice centrale, precum şi inspectoratele şcolare şi unităţile de învăţământ, ca instituţii ale administraţiei publice locale cu atribuţii în domeniul educaţiei, sunt obligate să întreprindă măsuri necesare pentru:

a) facilitarea accesului la educaţia preşcolară şi asigurarea învăţământului general obligatoriu şi gratuit pentru toţi copiii;

b) dezvoltarea de programe de educaţie pentru părinţii tineri, inclusiv în vederea prevenirii violenţei în familie;

c) organizarea de cursuri speciale de pregătire pentru copiii care nu pot răspunde la cerinţele programei şcolare naţionale, pentru a nu intra prematur pe piaţa muncii;

d) organizarea de cursuri speciale de pregătire pentru copiii care au abandonat şcoala, în vederea reintegrării lor în sistemul naţional de învăţământ;
e) respectarea dreptului copilului la timp de odihnă şi timp liber, precum şi a dreptului acestuia de a participa liber la viaţa culturală şi artistică;
f) prevenirea abandonului şcolar din motive economice, luând măsuri active de acordare a unor servicii sociale în mediul şcolar, cum sunt: hrană, rechizite, transport şi altele asemenea.
g) facilitarea accesului la programe de educaţie pentru sănătate al tuturor elevilor înscrişi în învăţământul preuniversitar.
09/04/2020 - litera a fost introdusă prin Lege 45/2020.

h) prevenirea şi combaterea comportamentelor agresive, de excludere, de luare în derâdere, umilitoare, şi a oricărei alte forme de violenţă psihologică - bullying, astfel cum este definită în Legea educaţiei naţionale nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare, îndreptate împotriva copiilor, în unităţile de învăţământ;
03/07/2022 - litera a fost introdusă prin Lege 191/2022.

i) prevenirea abandonului şcolar la nivelul comunităţii, din motive precum mariajul timpuriu, respectiv sarcina la minore.
03/07/2022 - litera a fost introdusă prin Lege 191/2022.

(2) În cadrul procesului instructiv-educativ, copilul are dreptul de a fi tratat cu respect de către cadrele didactice, personalul didactic auxiliar şi cel administrativ şi de a fi informat asupra drepturilor sale, precum şi asupra modalităţilor de exercitare a acestora. Pedepsele corporale sau alte tratamente degradante în cadrul procesului instructiv-educativ sunt interzise.
(2^1) Copiii, părinţii, cadrele didactice, personalul didactic auxiliar şi cel administrativ au obligaţia de a menţine un climat pozitiv şi incluziv în orice unitate de învăţământ, care să permită tuturor copiilor să fie respectaţi şi acceptaţi.
03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(2^2) Conducerea fiecărei unităţi de învăţământ are obligaţia de a include în regulamentul de ordine interioară mecanisme de prevenire a comportamentelor prevăzute la alin. (1) lit. h).
03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(2^3) Prevenirea şi combaterea oricărei forme de violenţă psihologică - bullying în şcoli se realizează cu respectarea principiului primordialităţii măsurilor nepunitive bazate pe mediere şi dialog şi al participării copiilor şi părinţilor în acţiunile şi campaniile derulate în acest sens.
03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(3) Copilul, personal şi, după caz, reprezentat sau asistat de reprezentantul său legal, are dreptul de a contesta modalităţile şi rezultatele evaluării şi de a se adresa în acest sens conducerii unităţii de învăţământ, în condiţiile legii.
(4) Cadrele didactice au obligaţia de a referi centrelor judeţene de resurse şi asistenţă educaţională/Centrului Municipiului Bucureşti de Resurse şi Asistenţă Educaţională cazurile de abuz, neglijare, exploatare şi orice altă formă de violenţă asupra copilului şi de a semnala serviciului public de asistenţă socială sau, după caz, direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, aceste cazuri.
Art. 53. - (1) Copilul are dreptul la odihnă şi vacanţă.
(2) Copilul trebuie să beneficieze de timp suficient pentru odihnă şi vacanţă, să participe în mod liber la activităţi recreative proprii vârstei sale şi la activităţile culturale, artistice şi sportive ale comunităţii. Autorităţile publice au obligaţia să contribuie, potrivit atribuţiilor ce le revin, la asigurarea condiţiilor exercitării în condiţii de egalitate a acestui drept.
(3) Autorităţile publice au obligaţia să asigure, potrivit atribuţiilor care le revin, locuri de joacă suficiente şi adecvate pentru copii, în mod special în situaţia zonelor intens populate.

CAPITOLUL III
Protecţia specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinţilor săi

SECŢIUNEA 1
Dispoziţii comune

Art. 54. - Protecţia specială a copilului reprezintă ansamblul măsurilor, prestaţiilor şi serviciilor destinate îngrijirii şi dezvoltării copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinţilor săi sau a celui care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija acestora.
Art. 55. - (1) Copilul beneficiază de protecţia specială prevăzută de prezenta lege până la dobândirea capacităţii depline de exerciţiu.
(2) La cererea tânărului, exprimată după dobândirea capacităţii depline de exerciţiu, dacă îşi continuă studiile o singură dată în fiecare formă de învăţământ prevăzută de lege, protecţia specială se acordă, în condiţiile legii, pe toată durata continuării studiilor, dar fără a se depăşi vârsta de 26 de ani. 04/11/2023 - alineatul a fost modificat prin Lege 298/2023
(3) Tânărul care a dobândit capacitate deplină de exerciţiu şi a beneficiat de o măsură de protecţie specială, dar care nu îşi continuă studiile şi nu are posibilitatea revenirii în propria familie, fiind confruntat cu riscul excluderii sociale, beneficiază, la cerere, pe o perioadă de până la 2 ani, de protecţie specială, în scopul facilitării integrării sale sociale. Acest drept se pierde în cazul în care se

face dovada că tânărului i s-au oferit un loc de muncă şi/sau locuinţă cel puţin de două ori, iar acesta le-a refuzat ori le-a pierdut din motive imputabile lui.
(4) La încetarea măsurii de protecţie specială, tinerii aflaţi în situaţiile prevăzute la alin. (2) şi (3) îşi pot da acordul cu privire la monitorizarea situaţiei lor după încetarea măsurii de protecţie specială şi după informarea lor obligatorie de către managerul de caz cu privire la acest drept. Acordul este exprimat în scris în faţa comisiei pentru protecţia copilului, cu declararea adresei sau a localităţii la/în care va locui.
03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

Art. 55[1]. - (1) În ultimul an în care tinerii prevăzuţi la art. 55 alin. (2) şi (3) se află în sistemul de protecţie specială, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului are obligaţia de a-i sprijini în căutarea unui loc de muncă şi a unui loc de cazare.
(2) Pentru tinerii prevăzuţi la art. 55 alin. (2) şi (3), direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului are obligaţia să transmită copia hotărârii comisiei pentru protecţia copilului privind încetarea măsurii de protecţie specială, serviciului public de asistenţă socială de la domiciliul tânărului sau, după caz, din localitatea în care acesta declară că va locui, cu prilejul exprimării acordului prevăzut la art. 55 alin. (4), însoţită de copii după actele doveditoare referitoare la căutarea unui loc de muncă şi a unui loc de cazare.
(3) Serviciul public de asistenţă socială de la domiciliul tânărului sau, după caz, din localitatea în care acesta declară că va locui, cu prilejul exprimării acordului prevăzut la art. 55 alin. (4), are obligaţia de a urmări semestrial evoluţia acestuia pentru o perioadă de 2 ani şi de a transmite rapoartele întocmite direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului care a propus încetarea măsurii de protecţie specială.
Art. 56. - Serviciile de protecţie specială sunt cele prevăzute la art. 120-123.
Art. 57. - (1) Măsurile de protecţie specială a copilului se stabilesc şi se aplică în baza planului individualizat de protecţie.
(2) Planul prevăzut la alin. (1) se întocmeşte şi se revizuieşte în conformitate cu normele metodologice elaborate şi aprobate de Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice.
(3) Măsurile de protecţie specială a copilului care a împlinit vârsta de 14 ani se stabilesc numai cu consimţământul acestuia. În situaţia în care copilul refuză să îşi dea consimţământul, măsurile de protecţie se stabilesc numai de către instanţa judecătorească, care, în situaţii temeinic motivate, poate trece peste refuzul acestuia de a-şi exprima consimţământul faţă de măsura propusă.
Art. 58. - (1) Direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului are obligaţia de a întocmi planul individualizat de protecţie, în termen de 30 de zile după primirea cererii de instituire a unei măsuri de protecţie specială sau imediat după ce directorul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului a dispus plasamentul în regim de urgenţă.
(2) În situaţia copilului pentru care a fost instituită tutela, dispoziţiile alin. (1) nu sunt aplicabile.

(3) La stabilirea obiectivelor planului individualizat de protecţie, managerul de caz are obligaţia de a acorda prioritate reintegrării copilului în familie în termenele şi condiţiile prevăzute la art. 28 alin. (1) şi art. 29 din Legea nr. 273/2004 privind procedura adopţiei, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi integrării socio-profesionale pentru copiii cu vârsta mai mare de 16 ani, iar dacă acestea nu sunt posibile, managerul de caz are obligaţia de a stabili adopţia, ca finalitate a planului individualizat de protecţie, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(4) Reintegrarea copilului în familie ca obiectiv al planului individualizat de protecţie se stabileşte cu consultarea obligatorie a părinţilor şi a membrilor familiei extinse.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(5) Deschiderea procedurii adopţiei interne se realizează în condiţiile legii speciale, adopţia ca obiectiv al planului individualizat de protecţie stabilindu-se fără consultarea părinţilor şi a membrilor familiei extinse.
(6) Planul individualizat de protecţie poate prevedea plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidenţial, numai în cazul în care nu a putut fi instituită tutela ori nu a putut fi dispus plasamentul la familia extinsă, la un asistent maternal sau la o altă persoană sau familie, în condiţiile prezentei legi.
Art. 59. - Măsurile de protecţie specială a copilului sunt:
a) plasamentul;
b) plasamentul în regim de urgenţă;
c) supravegherea specializată.
Art. 60. - De măsurile de protecţie specială, instituite de prezenta lege, beneficiază:
a) copilul ai cărui părinţi sunt decedaţi, necunoscuţi, decăzuţi din exerciţiul drepturilor părinteşti sau cărora li s-a aplicat pedeapsa interzicerii drepturilor părinteşti, care beneficiază de consiliere judiciară dacă aceştia nu pot exercita, potrivit legii, autoritatea părintească, sau de tutelă specială, declaraţi judecătoreşte morţi sau dispăruţi, când nu a putut fi instituită tutela;
18/08/2022 - litera a fost modificată prin Lege 140/2022

b) copilul care, în vederea protejării intereselor sale, nu poate fi lăsat în grija părinţilor din motive neimputabile acestora;
c) copilul abuzat sau neglijat;
d) copilul găsit sau copilul părăsit în unităţi sanitare;
e) copilul care a săvârşit o faptă prevăzută de legea penală şi care nu răspunde penal.
f) copilul neînsoţit, cetăţean străin sau apatrid, inclusiv cel care solicită azil sau beneficiază de protecţie internaţională în România, în condiţiile Legii nr. 122/2006, cu modificările şi completările ulterioare.
03/07/2022 - litera a fost introdusă prin Lege 191/2022.

Art. 61. - Părinţii, precum şi copilul care a împlinit vârsta de 14 ani au dreptul să atace în instanţă măsurile de protecţie specială instituite de prezenta lege, beneficiind de asistenţă juridică gratuită, în condiţiile legii.

SECŢIUNEA a 2-a
Plasamentul

Art. 62. - (1) Plasamentul copilului constituie o măsură de protecţie specială, având caracter temporar, care poate fi dispusă, în condiţiile prezentei legi, după caz, în următoarea ordine, la:
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

a) o persoană sau familie;
b) un asistent maternal;
c) un serviciu de tip rezidenţial, prevăzut la art. 123, şi licenţiat în condiţiile legii.
03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

(2) Persoana sau familia care primeşte un copil în plasament trebuie să aibă domiciliul în România şi să fie evaluată de către direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului în a cărei rază administrativ-teritorială se află domiciliul acesteia sau, după caz, de către un furnizor privat acreditat, cu privire la garanţiile morale şi condiţiile materiale pe care trebuie să le îndeplinească pentru a primi un copil în plasament. Persoana sau familia poate primi în plasament şi un copil care are domiciliul în altă unitate administrativ-teritorială, dacă interesul superior al copilului o impune.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

Art. 63. - Pe toată durata plasamentului, domiciliul copilului se află, după caz, la persoana, familia, asistentul maternal sau la serviciul de tip rezidenţial care îl are în îngrijire.
Art. 64. - (1) Plasamentul copilului care nu a împlinit vârsta de 7 ani poate fi dispus numai la familia extinsă, substitutivă sau la asistent maternal, plasamentul acestuia într-un serviciu de tip rezidenţial fiind interzis.
01/01/2015 - alineatul a fost modificat prin Lege 131/2014

01/01/2019 - alineatul a fost modificat prin Lege 286/2018

(2) Prin excepţie de la prevederile alin. (1), se poate dispune plasamentul într-un serviciu de tip rezidenţial pentru copilul cu vârsta între 3 ani şi 7 ani neîmpliniţi, pentru care nu poate fi asigurată abilitarea/reabilitarea în alte tipuri de servicii, dacă acesta prezintă atât deficienţă/afectare funcţională completă, cât şi limitări de activitate şi restricţii de participare complete, confirmate de serviciul de evaluare complexă din cadrul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.
01/01/2015 - alineatul a fost modificat prin Lege 131/2014

01/01/2019 - alineatul a fost modificat prin Lege 286/2018

28/09/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3) La stabilirea măsurii de plasament se va urmări:
a) plasarea copilului, cu prioritate, la familia extinsă sau la familia substitutivă;
b) menţinerea fraţilor împreună;
c) facilitarea exercitării de către părinţi a dreptului de a vizita copilul şi de a menţine legătura cu acesta.

Art. 65. - (1) Măsura plasamentului se stabileşte de către comisia pentru protecţia copilului, în situaţia în care există acordul părinţilor, pentru situaţiile prevăzute la art. 60 lit. b) şi e).
(2) Măsura plasamentului se stabileşte de către instanţa judecătorească, la cererea direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului:
a) în situaţia copilului prevăzut la art. 60 lit. a) şi f), precum şi în situaţia copilului prevăzut la art. 60 lit. c) şi d), dacă se impune înlocuirea plasamentului în regim de urgenţă dispus de către direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului;

03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

b) în situaţia copilului prevăzut la art. 60 lit. b) şi e), atunci când nu există acordul părinţilor sau, după caz, al unuia dintre părinţi, pentru instituirea acestei măsuri.

Art. 66. - (1) Drepturile şi obligaţiile părinteşti faţă de copil se menţin pe toată durata măsurii plasamentului dispus de către comisia pentru protecţia copilului.
(2) Drepturile şi obligaţiile părinteşti faţă de copil se menţin pe toată durata măsurii plasamentului dispus de către instanţă în situaţia copilului prevăzut la art. 60 lit. b) şi e), atunci când nu există acordul părinţilor sau, după caz, al unuia dintre părinţi, pentru instituirea acestei măsuri, dacă în vederea respectării interesului superior al copilului instanţa nu dispune altfel, în funcţie de circumstanţele cazului.
(3) Drepturile şi obligaţiile părinteşti faţă de copil, pe toată durata măsurii plasamentului dispus de către instanţă în situaţia copilului prevăzut la art. 60 lit. a), c), d) şi f), sunt exercitate de către directorul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.

03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3^1) Prin excepţie de la prevederile alin. (3), la propunerea motivată a direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, drepturile şi obligaţiile părinteşti faţă de copil pot fi exercitate de către persoana, familia, asistentul maternal sau şeful serviciului de tip rezidenţial care are copilul în plasament, în condiţiile legii. În acest caz, copilul poate călători în străinătate numai cu acordul directorului direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.

03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(4) Dispoziţiile prevăzute de legislaţia în vigoare referitoare la dreptul părintelui firesc de a consimţi la adopţia copilului se aplică în mod corespunzător.

Art. 67. - (1) Comisia pentru protecţia copilului sau, după caz, instanţa care a dispus plasamentul copilului în condiţiile prezentei legi va stabili, dacă este cazul, şi cuantumul contribuţiei lunare a părinţilor la întreţinerea acestuia, în condiţiile stabilite de Codul civil. Sumele astfel încasate se constituie venit la bugetul judeţului, respectiv la cel al sectorului municipiului Bucureşti, de unde provine copilul.

(2) Dacă plata contribuţiei la întreţinerea copilului nu este posibilă, instanţa obligă părintele apt de muncă să presteze între 20 şi 40 de ore lunar pentru fiecare copil, acţiuni sau lucrări de interes local, pe durata aplicării măsurii de protecţie specială, pe raza administrativ-teritorială în care are domiciliul sau reşedinţa.

(3) Acţiunile şi lucrările prevăzute la alin. (2) sunt incluse în planul de acţiuni sau lucrări de interes local, întocmit conform dispoziţiilor legale în vigoare.

Art. 67[1]. - (1) Se interzice comisiei pentru protecţia copilului sau, după caz, instanţei care dispune plasamentul copilului în condiţiile prezentei legi să comunice părinţilor biologici ai copilului documente şi informaţii ale persoanei sau familiei de plasament privind adresa, veniturile, bunurile deţinute în proprietate, starea medicală sau psihologică.

(2) Cauzele prevăzute de prezenta lege privind stabilirea măsurilor de protecţie specială sunt soluţionate cu respectarea confidenţialităţii şi a dispoziţiilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European şi al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulaţie a acestor date şi de abrogare a Directivei 95/46/CE, precum şi a legislaţiei de punere în aplicare a acestuia, potrivit Legii nr. 129/2018 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 102/2005 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii Naţionale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum şi pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecţia persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal şi libera circulaţie a acestor date.

SECŢIUNEA a 3-a
Plasamentul în regim de urgenţă

Art. 68. - (1) Plasamentul în regim de urgenţă este o măsură de protecţie specială, cu caracter temporar, care se stabileşte pentru copilul aflat în următoarele situaţii:

a) abuzat, neglijat sau supus oricărei forme de violenţă;

b) găsit sau părăsit în unităţi sanitare.

(2) Plasamentul în regim de urgenţă se poate dispune şi în cazul copilului al cărui unic ocrotitor legal sau ambii au fost reţinuţi, arestaţi, internaţi sau în situaţia în care, din orice alt motiv, aceştia nu-şi pot exercita drepturile şi obligaţiile părinteşti cu privire la copil.

(3) Autoritatea, instituţia sau unitatea care a hotărât sau a dispus una dintre măsurile prevăzute la alin. (2) care a condus la rămânerea unui minor fără ocrotire părintească sau care, după caz, primeşte sau găzduieşte o persoană despre care cunoaşte că este singurul ocrotitor legal al unui copil are obligaţia de a informa, în cel mai scurt timp posibil, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului în a cărei circumscripţie locuieşte copilul, despre situaţia acestuia şi a ocrotitorului său legal.
(4) Dispoziţiile art. 62-64 se aplică în mod corespunzător.
(5) Pe toată durata plasamentului în regim de urgenţă se suspendă de drept exerciţiul drepturilor părinteşti, până când instanţa judecătorească va decide cu privire la înlocuirea sau încetarea acestei măsuri şi cu privire la exercitarea drepturilor părinteşti. Pe perioada suspendării, drepturile şi obligaţiile părinteşti privitoare la persoana copilului sunt exercitate şi, respectiv, îndeplinite de către persoana, familia, asistentul maternal sau şeful serviciului de tip rezidenţial care a primit copilul în plasament în regim de urgenţă, iar cele privitoare la bunurile copilului sunt exercitate şi, respectiv, îndeplinite, de către directorul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

Art. 69. - (1) Măsura plasamentului în regim de urgenţă se stabileşte de către directorul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului din unitatea administrativ-teritorială în care se găseşte copilul aflat în situaţiile prevăzute la art. 68 alin. (1), dacă nu se întâmpină opoziţie din partea reprezentanţilor persoanelor juridice, precum şi a persoanelor fizice care au în îngrijire sau asigură protecţia copilului respectiv. Pentru copilul aflat în situaţiile prevăzute la art. 68 alin. (2), măsura plasamentului în regim de urgenţă se stabileşte de către directorul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.
(2) Măsura plasamentului în regim de urgenţă se stabileşte de către instanţa judecătorească în condiţiile art. 100 alin. (3).
Art. 70. - (1) În situaţia plasamentului în regim de urgenţă dispus de către directorul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, acesta este obligat să sesizeze instanţa judecătorească în termen de 5 zile de la data la care a dispus această măsură.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) În situaţia în care nu se mai menţin împrejurările care au stat la baza stabilirii măsurii plasamentului în regim de urgenţă, directorul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului poate dispune, în termenul prevăzut la alin. (1), revocarea măsurii de plasament în regim de urgenţă.
(3) Instanţa judecătorească va analiza motivele care au stat la baza măsurii adoptate de către direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului şi va dispune încetarea plasamentului în regim de urgenţă şi, după caz, reintegrarea copilului în familia sa, înlocuirea plasamentului în regim

de urgenţă cu tutela sau cu măsura plasamentului. Instanţa se va pronunţa, totodată, cu privire la exercitarea drepturilor părinteşti.
(4) În situaţia în care plasamentul în regim de urgenţă este dispus de către instanţa judecătorească, aceasta se va pronunţa în condiţiile art. 100 alin. (4).

SECŢIUNEA a 4-a
Supravegherea specializată

Art. 71. - (1) Măsura de supraveghere specializată se dispune în condiţiile prezentei legi faţă de copilul care a săvârşit o faptă penală şi care nu răspunde penal.
(2) În cazul în care există acordul părinţilor sau al reprezentantului legal, măsura supravegherii specializate se dispune de către comisia pentru protecţia copilului, iar, în lipsa acestui acord, de către instanţa judecătorească.

SECŢIUNEA a 5-a
Monitorizarea aplicării măsurilor de protecţie specială

Art. 72. - (1) Împrejurările care au stat la baza stabilirii măsurilor de protecţie specială, dispuse de comisia pentru protecţia copilului sau de instanţa judecătorească, trebuie verificate trimestrial de către direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului.
(2) În cazul în care împrejurările prevăzute la alin. (1) s-au modificat, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului este obligată să sesizeze de îndată comisia pentru protecţia copilului sau, după caz, instanţa judecătorească, în vederea modificării sau, după caz, a încetării măsurii.
(3) Dreptul de sesizare prevăzut la alin. (2) îl au, de asemenea, părinţii sau alt reprezentant legal al copilului, precum şi copilul.
Art. 73. - (1) Direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului sau, după caz, furnizorul privat acreditat are obligaţia de a urmări modul în care sunt puse în aplicare măsurile de protecţie specială, dezvoltarea şi îngrijirea copilului pe perioada aplicării măsurii.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) În îndeplinirea obligaţiei prevăzute la alin. (1) direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului sau, după caz, furnizorul privat acreditat întocmeşte, trimestrial sau ori de câte ori apare o situaţie care impune acest lucru, rapoarte privitoare la evoluţia dezvoltării fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale a copilului şi a modului în care acesta este îngrijit.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3) În situaţia în care se constată, pe baza raportului întocmit potrivit alin. (2), necesitatea modificării sau, după caz, a încetării măsurii, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului este

obligată să sesizeze de îndată comisia pentru protecţia copilului sau, după caz, instanţa judecătorească.

(3^1) În situaţia constatării necesităţii modificării măsurii de protecţie specială, este interzisă mutarea copilului dintr-un serviciu de tip familial într-un serviciu de tip rezidenţial. Interdicţia nu se aplică în situaţii temeinic motivate de managerul de caz, respectiv situaţii care pun în primejdie viaţa şi securitatea copilului.

03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(4) Propunerea de încetare a măsurii de protecţie şi reintegrarea în familie este însoţită, în mod obligatoriu, de documente din care să reiasă participarea părinţilor la şedinţe de consiliere în vederea dezvoltării de abilităţi parentale, astfel încât reintegrarea să se realizeze în cele mai bune condiţii.

Art. 74. - La încetarea măsurilor de protecţie specială prin reintegrarea copilului în familia sa, serviciul public de asistenţă socială, organizat la nivelul municipiilor şi oraşelor, persoanele cu atribuţii de asistenţă socială din aparatul de specialitate al primarului, precum şi direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului, în cazul sectoarelor municipiului Bucureşti, de la domiciliul sau, după caz, de la reşedinţa părinţilor, au obligaţia de a urmări evoluţia dezvoltării copilului, precum şi modul în care părinţii îşi exercită drepturile şi îşi îndeplinesc obligaţiile cu privire la copil. În acest scop, acestea întocmesc rapoarte trimestriale pe o perioadă de minimum 2 ani, pe care le transmit direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului care a propus încetarea măsurii de protecţie specială.

Art. 75. - Copilul faţă de care a fost luată o măsură de protecţie specială are dreptul de a menţine relaţii cu alte persoane, dacă acestea nu au o influenţă negativă asupra dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale sau sociale.

CAPITOLUL IV
Protecţia copiilor solicitanţi de azil şi protecţia copiilor în caz de conflict armat 03/07/2022 - CAPITOLUL IV a fost modificat prin Lege 191/2022

Art. 76. - Copiii solicitanţi de azil, precum şi copiii beneficiari de protecţie internaţională în România, în condiţiile Legii nr. 122/2006, cu modificările şi completările ulterioare, beneficiază de protecţie şi asistenţă subsidiară corespunzătoare pentru realizarea drepturilor lor.

Art. 77. - (1) În situaţia în care copilul solicitant de azil este neînsoţit de către părinţi sau de către un alt reprezentant legal, susţinerea interesului superior al acestuia pe parcursul procedurii de azil se asigură de către direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului în a cărei rază administrativ-teritorială se află organul teritorial al Ministerului Afacerilor Interne unde urmează a fi depusă cererea.

03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) Cererea de azil a copilului aflat în situaţia prevăzută la alin. (1) se analizează cu prioritate.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3) În scopul susţinerii adecvate a interesului superior al copilului prevăzut la alin. (1), precum şi a îndeplinirii obligaţiilor faţă de acesta, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului numeşte, la solicitarea Inspectoratului General pentru Imigrări, un reprezentant care să-l asiste pe minorul neînsoţit, solicitant de azil, pe toată perioada procedurii de azil, inclusiv pe durata procedurii primei ţări de azil, a procedurii ţării terţe sigure, a procedurii ţării terţe europene sigure sau a procedurii de determinare a statului membru responsabil, după caz. Reprezentantul îl asistă pe copil şi ulterior dobândirii protecţiei internaţionale în România, respectiv până la stabilirea unei măsuri de protecţie specială.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3^1) Condiţiile de numire, rolul, atribuţiile şi cerinţele de pregătire, formare şi experienţă profesională pentru persoanele desemnate ca reprezentanţi, potrivit dispoziţiilor alin. (3), se aprobă prin ordin comun al ministrului afacerilor interne şi al ministrului familiei, tineretului şi egalităţii de şanse.
03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(4) În situaţia în care se constată că persoana desemnată de către direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului nu îşi îndeplineşte corespunzător obligaţia de apărare a intereselor copilului sau dovedeşte rea-credinţă în îndeplinirea acesteia, Inspectoratul General pentru Imigrări poate solicita direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului înlocuirea acestei persoane.
Art. 78. - (1) Până la soluţionarea definitivă a cererii de azil, protecţia copiilor prevăzuţi la art. 77 se realizează, după caz, într-un serviciu de tip familial sau un serviciu de tip rezidenţial aparţinând direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului prevăzut de prezenta lege sau un furnizor privat acreditat.
(2) Copiii prevăzuţi la alin. (1) care au împlinit vârsta de 16 ani pot fi cazaţi şi în centrele de primire şi cazare aflate în subordinea Inspectoratului General pentru Imigrări, cu luarea în considerare a opiniei copilului.
(3) Copiii prevăzuţi la alin. (1), cărora li s-a acordat o formă de protecţie în condiţiile Legii nr. 122/2006, cu modificările şi completările ulterioare, beneficiază de protecţia specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinţilor săi, prevăzută de prezenta lege.
Art. 79. - (1) În situaţia în care cererea de azil a copilului prevăzut la art. 76 este respinsă în mod definitiv, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului sesizează Inspectoratul General pentru Imigrări şi solicită instanţei judecătoreşti stabilirea plasamentului copilului într-un serviciu de protecţie specială.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) Măsura plasamentului durează până la returnarea copilului în ţara de reşedinţă a părinţilor ori în ţara în care au fost identificaţi alţi membri ai familiei dispuşi să ia copilul.

Art. 80. - (1) Copiii afectaţi de conflicte armate beneficiază de protecţie şi asistenţă în condiţiile prezentei legi.

(2) În caz de conflicte armate, instituţiile statului iau măsurile necesare pentru dezvoltarea de mecanisme speciale menite să asigure monitorizarea măsurilor adoptate pentru protejarea drepturilor copilului.

Art. 81. - Niciun copil nu va fi folosit ca spion, călăuză sau curier în timpul conflictelor armate.

Art. 82. - (1) În situaţia existenţei unui conflict armat, Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Interne, cu Ministerul Apărării Naţionale, precum şi cu alte instituţii cu atribuţii specifice, are obligaţia de a iniţia şi de a implementa strategii şi programe, inclusiv la nivel familial şi comunitar, pentru a asigura demobilizarea copiilor soldaţi şi, respectiv, pentru a remedia efectele fizice şi psihice ale conflictelor asupra copilului şi pentru a promova reintegrarea socială a acestuia.

(2) Organele administraţiei publice centrale menţionate la alin. (1), în colaborare cu Agenţia Naţională pentru Ocuparea Forţei de Muncă şi cu Ministerul Educaţiei Naţionale, vor promova măsurile corespunzătoare pentru:

a) educarea în spiritul înţelegerii, solidarităţii şi păcii, ca un proces general şi continuu în prevenirea conflictelor;

b) educarea şi pregătirea copiilor demobilizaţi pentru o viaţă socială activă şi responsabilă.

Art. 83. - (1) În orice judeţ sau sector al municipiului Bucureşti, preşedintele consiliului judeţean ori, după caz, primarul sectorului municipiului Bucureşti are obligaţia de a înainta direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, în termen de 24 de ore de la iniţierea unui conflict armat, o listă completă a tuturor copiilor aflaţi pe teritoriul respectivei unităţi administrativ-teritoriale, în vederea monitorizării situaţiei acestora.

(2) Infrastructura având ca destinaţie protecţia şi promovarea drepturilor copilului nu va fi folosită în scopuri militare.

(3) În cazul acţiunilor de evaluare desfăşurate în urma unor conflicte armate, copiilor li se va acorda prioritate. Direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului, în colaborare cu protecţia civilă, va lua măsurile necesare pentru a se asigura supravegherea copiilor care sunt evacuaţi de către persoane care îşi pot asuma responsabilitatea ocrotirii şi siguranţei lor. Ori de câte ori este posibil, membrii aceleiaşi familii vor fi cazaţi împreună.

CAPITOLUL V
Protecţia copilului care a săvârşit o faptă penală şi nu răspunde penal

Art. 84. - (1) Pentru copilul care a săvârşit o faptă prevăzută de legea penală şi care nu răspunde penal, la propunerea direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului în a cărei unitate administrativ-teritorială se află copilul, se va lua una dintre măsurile prevăzute la art. 59 lit. a) şi c).
(2) În dispunerea uneia dintre măsurile prevăzute la art. 59 lit. a) şi c), comisia pentru protecţia copilului, atunci când există acordul părinţilor sau al altui reprezentant legal al copilului, ori, după caz, instanţa judecătorească, atunci când acest acord lipseşte, va ţine seama de:
a) condiţiile care au favorizat săvârşirea faptei;
b) gradul de pericol social al faptei;
c) mediul în care a crescut şi a trăit copilul;
d) riscul săvârşirii din nou de către copil a unei fapte prevăzute de legea penală;
e) orice alte elemente de natură a caracteriza situaţia copilului.
(3) Părinţii copilului care săvârşeşte fapte penale şi nu răspunde penal au obligaţia de a participa la programele speciale de consiliere psihologică organizate de direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului sau de alte instituţii de specialitate publice sau private.
28/10/2023 - alineatul a fost modificat prin Lege 291/2023

(4) Copilul va participa la programele speciale de consiliere psihologică prevăzute la alin. (3), cu acordul părinţilor sau al altui reprezentant legal, dacă instanţa judecătorească nu dispune altfel.
28/10/2023 - alineatul a fost introdus prin Lege 291/2023.

(5) În lipsa acordului părinţilor, măsura prevăzută la alin. (4) poate fi dispusă de către instanţa judecătorească.
28/10/2023 - alineatul a fost introdus prin Lege 291/2023.

Art. 85. - (1) Măsura supravegherii specializate constă în menţinerea copilului în familia sa, sub condiţia respectării de către acesta a unor obligaţii, cum ar fi:
a) frecventarea cursurilor şcolare;
b) utilizarea unor servicii de îngrijire de zi;
c) urmarea unor tratamente medicale, consiliere sau psihoterapie;
d) interzicerea de a frecventa anumite locuri sau de a avea legături cu anumite persoane.
(2) În cazul în care menţinerea în familie nu este posibilă sau atunci când copilul nu îşi îndeplineşte obligaţiile stabilite prin măsura supravegherii specializate, comisia pentru protecţia copilului ori, după caz, instanţa judecătorească, după distincţiile prevăzute la art. 84 alin. (2), poate dispune plasamentul acestuia în familia extinsă ori în cea substitutivă, precum şi îndeplinirea de către copil a obligaţiilor prevăzute la alin. (1).
Art. 86. - În cazul în care fapta prevăzută de legea penală, săvârşită de copilul care nu răspunde penal, prezintă un grad ridicat de pericol social, precum şi în cazul în care copilul pentru care s-au stabilit măsurile prevăzute la art. 85 săvârşeşte în continuare fapte penale, comisia pentru protecţia

copilului sau, după caz, instanţa judecătorească dispune, pe perioadă determinată, plasamentul copilului într-un serviciu de tip rezidenţial specializat.

Art. 87. - Este interzis să se dea publicităţii orice date referitoare la săvârşirea de fapte penale de către copilul care nu răspunde penal, inclusiv date privitoare la persoana acestuia.

Art. 88. - (1) Pe toată durata aplicării măsurilor destinate copilului care săvârşeşte fapte penale şi nu răspunde penal, vor fi asigurate servicii specializate, pentru a-i asista pe copii în procesul de reintegrare în societate.

(2) Tipurile de servicii specializate prevăzute la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a Guvernului, iar standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii sociale se aprobă prin ordin al ministrului familiei, tineretului şi egalităţii de şanse.

03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3) Copilul care a săvârşit o faptă prevăzută de legea penală şi care nu răspunde penal va fi însoţit şi asistat de către un psiholog sau asistentul social, desemnat de direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului în orice etapă a cercetării penale.

CAPITOLUL VI
Protecţia copilului împotriva abuzului, neglijării, exploatării şi a oricărei forme de violenţă

Art. 89. - (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva abuzului, neglijării, exploatării, traficului, migraţiei ilegale, răpirii, violenţei, pornografiei prin internet, precum şi a oricăror forme de violenţă, indiferent de mediul în care acesta se află: familie, instituţii de învăţământ, medicale, de protecţie, medii de cercetare a infracţiunilor şi de reabilitare/detenţie, internet, mass-media, locuri de muncă, medii sportive, comunitate etc.

(2) Orice persoană fizică sau juridică, precum şi copilul pot sesiza direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului din judeţul/sectorul de domiciliu să ia măsurile corespunzătoare pentru a-l proteja împotriva oricăror forme de violenţă, inclusiv violenţă sexuală, vătămare sau de abuz fizic sau mental, de rele tratamente sau de exploatare, de abandon sau neglijenţă.

(3) Angajaţii instituţiilor publice sau private care, prin natura profesiei, intră în contact cu copilul şi au suspiciuni asupra unui posibil caz de abuz, neglijare sau rele tratamente au obligaţia de a sesiza de urgenţă direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului.

Art. 90. - (1) Părinţii copilului sau, după caz, alt reprezentant legal al acestuia, autorităţile publice şi furnizorii privaţi au obligaţia să ia toate măsurile corespunzătoare pentru a facilita readaptarea fizică şi psihologică şi reintegrarea socială a oricărui copil care a fost victima oricărei forme de neglijenţă, exploatare sau abuz, de tortură sau pedeapsă ori tratamente crude, inumane sau degradante.

03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) Persoanele menţionate la alin. (1) vor asigura condiţiile necesare pentru ca readaptarea şi reintegrarea să favorizeze sănătatea, respectul de sine şi demnitatea copilului.

SECŢIUNEA 1
Protecţia copilului împotriva exploatării economice

Art. 91. - (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva exploatării şi nu poate fi constrâns la o muncă sau activitate domestică ori în afara familiei, inclusiv în instituţii de învăţământ, de protecţie specială, reeducare şi detenţie sau în domeniul cultural, artistic, sportiv, publicitar şi de modeling, ce comportă un risc potenţial sau care este susceptibilă să îi compromită educaţia ori să îi dăuneze sănătăţii sau dezvoltării sale fizice, mentale, spirituale, morale ori sociale.
(2) Este interzisă orice practică prin intermediul căreia un copil este dat de unul sau de ambii părinţi ori de reprezentantul lui legal, în schimbul unei recompense, unor datorii sau nu, cu scopul exploatării copilului prin muncă.
(3) În situaţiile în care copiii de vârstă şcolară se sustrag procesului de învăţământ, desfăşurând munci cu nerespectarea legii, unităţile de învăţământ sunt obligate să sesizeze de îndată serviciul public de asistenţă socială. În cazul unor asemenea constatări, serviciul public de asistenţă socială împreună cu inspectoratele şcolare judeţene şi cu celelalte instituţii publice competente sunt obligate să ia măsuri în vederea reintegrării şcolare a copilului.
(4) Inspecţia Muncii, în colaborare cu Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice, are obligaţia de a promova campanii de conştientizare şi informare:
a) pentru copii - despre măsurile de protecţie de care pot beneficia şi despre riscurile pe care le implică cazurile de exploatare economică;
b) pentru publicul larg - incluzând educaţie parentală şi activităţi de pregătire pentru categoriile profesionale care lucrează cu şi pentru copii, pentru a-i ajuta să asigure copiilor o reală protecţie împotriva exploatării economice;
c) pentru angajatori sau potenţiali angajatori.
Art. 92. - (1) Prestarea de către copii a activităţilor remunerate în domeniile cultural, artistic, sportiv, publicitar şi de modeling prevăzute la art. 91 alin. (1) este condiţionată de informarea prealabilă a serviciului public de asistenţă socială de la domiciliul copilului.
(2) Condiţiile de muncă pentru situaţiile prevăzute la alin. (1) şi modalităţile procedurii de informare prealabilă se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

SECŢIUNEA a 2-a
Protecţia copilului împotriva consumului de droguri

Art. 93. - (1) Copilul are dreptul de a fi protejat împotriva folosirii ilicite de stupefiante şi substanţe psihotrope.
(2) Este interzisă vânzarea de solvenţi copiilor, fără acordul părintelui ori al altui reprezentant legal.
(3) Agenţia Naţională Antidrog, în colaborare cu Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice şi, după caz, cu alte autorităţi sau organe de specialitate ale administraţiei publice centrale, are obligaţia de a lua măsurile corespunzătoare pentru:
a) prevenirea folosirii copiilor la producţia şi traficul ilicit al acestor substanţe;
b) conştientizarea publicului larg şi, în mod particular, a copiilor cu privire la această problematică, inclusiv prin intermediul sistemului de învăţământ şi, după caz, prin introducerea acestui subiect în programa şcolară;
c) sprijinirea copiilor şi familiilor acestora, prin consiliere şi îndrumare - dacă este necesar, de natură confidenţială, dar şi prin elaborarea de politici şi strategii care să garanteze recuperarea fizică şi psihică şi reintegrarea socială a copiilor dependenţi de droguri, inclusiv prin dezvoltarea în acest scop de metode de intervenţie alternativă la instituţiile psihiatrice tradiţionale;
d) dezvoltarea suplimentară a sistemelor pentru adunarea unor date reale asupra apariţiei consumului de droguri la copii, ca şi asupra implicării acestora în producţia şi traficul ilicit de droguri; evaluarea permanentă a acestor situaţii, a progreselor realizate, a dificultăţilor întâmpinate şi, respectiv, a obiectivelor propuse pentru viitor;
e) dezvoltarea unui sistem de informare publică care să reducă toleranţa în ceea ce priveşte consumul de droguri şi să ajute la recunoaşterea primelor simptome de consum de droguri, mai ales în rândul copiilor.
(4) Instituţiile prevăzute la alin. (3) se vor asigura că opiniile copiilor sunt luate în considerare la elaborarea strategiilor antidrog.

SECŢIUNEA a 3-a
Protecţia copilului împotriva abuzului sau neglijenţei

Art. 94. - (1) Prin abuz asupra copilului se înţelege orice acţiune voluntară a unei persoane care se află într-o relaţie de răspundere, încredere sau de autoritate faţă de acesta, prin care sunt periclitate viaţa, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, şi se clasifică drept abuz fizic, emoţional, psihologic, sexual şi economic.
(2) Prin neglijarea copilului se înţelege omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creşterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilităţi, care pune în pericol viaţa, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului şi poate îmbrăca mai multe forme: alimentară, vestimentară, neglijarea igienei, neglijarea medicală,

neglijarea educaţională, neglijarea emoţională sau părăsirea copilului/abandonul de familie, care reprezintă cea mai gravă formă de neglijare.

Art. 95. - Sunt interzise săvârşirea oricărui act de violenţă, precum şi privarea copilului de drepturile sale de natură să pună în pericol viaţa, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, atât în familie, cât şi în instituţiile care asigură protecţia, îngrijirea şi educarea copiilor, în unităţi sanitare, unităţi de învăţământ, precum şi în orice altă instituţie publică sau privată care furnizează servicii sau desfăşoară activităţi cu copii.

Art. 96. - (1) Orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupaţiei sale, lucrează direct cu un copil şi are suspiciuni în legătură cu existenţa unei situaţii de abuz sau de neglijare a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistenţă socială sau direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv.

(2) Pentru semnalarea cazurilor de abuz sau de neglijare a copilului, la nivelul fiecărei direcţii generale de asistenţă socială şi protecţia copilului se înfiinţează obligatoriu telefonul copilului, al cărui număr va fi adus la cunoştinţa publicului.

Art. 97. - Părinţii sau reprezentanţii legali au obligaţia de a supraveghea copilul şi de a lua toate măsurile în vederea prevenirii înlesnirii sau practicării cerşetoriei de către copil.

Art. 98. - În vederea asigurării respectării dreptului prevăzut la art. 89 alin. (1), direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului este obligată:

a) să verifice şi să soluţioneze toate sesizările privind posibilele cazuri de abuz, neglijare, exploatare şi orice formă de violenţă asupra copilului;

b) să asigure prestarea serviciilor prevăzute la art. 119, specializate pentru nevoile copiilor, victime ale abuzului, neglijării, exploatării şi oricărei forme de violenţă asupra copilului.

Art. 99. - Pentru verificarea sesizărilor privind cazurile de abuz şi neglijare a copilului, reprezentanţii direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului au drept de acces, în condiţiile legii, în sediile persoanelor juridice, precum şi la domiciliul persoanelor fizice care au în îngrijire sau asigură protecţia unui copil. Pentru efectuarea acestor verificări, organele de poliţie au obligaţia să sprijine reprezentanţii direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului.

Art. 100. - (1) Reprezentanţii persoanelor juridice, precum şi persoanele fizice care au în îngrijire sau asigură protecţia unui copil sunt obligaţi să colaboreze cu reprezentanţii direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului şi să ofere toate informaţiile necesare pentru soluţionarea sesizărilor.

(2) În situaţia în care, în urma verificărilor efectuate, reprezentanţii direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului stabilesc că există motive temeinice care să susţină existenţa unei situaţii de pericol iminent pentru copil, datorată abuzului şi neglijării, şi nu întâmpină opoziţie din partea persoanelor prevăzute la alin. (1), directorul direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului instituie măsura plasamentului în regim de urgenţă. Prevederile art. 62-64, art. 68 alin. (5) şi ale art. 70 se aplică în mod corespunzător.

(3) În situaţia în care persoanele prevăzute la alin. (1) refuză sau împiedică în orice mod efectuarea verificărilor de către reprezentanţii direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, iar aceştia stabilesc că există motive temeinice care să susţină existenţa unei situaţii de pericol iminent pentru copil, datorată abuzului şi neglijării, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului sesizează instanţa judecătorească, solicitând emiterea unei ordonanţe preşedinţiale de plasare a copilului în regim de urgenţă la o persoană, la o familie, la un asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidenţial, licenţiat în condiţiile legii. Prevederile art. 62-64 şi ale art. 68 alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

(4) În termen de 5 zile de la data executării ordonanţei preşedinţiale prin care s-a dispus plasamentul în regim de urgenţă, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului sesizează instanţa judecătorească pentru a decide cu privire la: înlocuirea plasamentului în regim de urgenţă cu măsura plasamentului, decăderea din exerciţiul drepturilor părinteşti, precum şi cu privire la exercitarea drepturilor părinteşti. Instanţa se pronunţă şi cu privire la obligarea părinţilor copilului de a se prezenta la şedinţe de consiliere.

Art. 101. - (1) În cadrul procesului prevăzut la art. 100 alin. (3) şi (4), se poate administra, din oficiu, ca probă, declaraţia scrisă a copilului referitoare la abuzul, neglijarea, exploatarea şi orice formă de violenţă asupra copilului la care a fost supus. Declaraţia copilului poate fi înregistrată, potrivit legii, prin mijloace tehnice audio-video. Înregistrările se realizează în mod obligatoriu cu asistenţa unui psiholog.

(2) Acordul copilului este obligatoriu pentru realizarea înregistrării declaraţiei sale.

(3) Dacă instanţa judecătorească apreciază necesar, aceasta îl poate chema pe copil în faţa ei, pentru a-l audia. Audierea are loc numai în camera de consiliu, în prezenţa unui psiholog şi numai după o prealabilă pregătire a copilului în acest sens.

Art. 102. - În cazul în care abuzul, neglijarea, exploatarea şi orice formă de violenţă asupra copilului a fost săvârşită de către persoane care, în baza unui raport juridic de muncă sau de altă natură, asigurau protecţia, creşterea, îngrijirea sau educaţia copilului, angajatorii au obligaţia să sesizeze de îndată organele de urmărire penală şi să dispună îndepărtarea persoanei respective de copiii aflaţi în grija sa.

Art. 103. - În instituţiile publice sau private, precum şi în serviciile de tip rezidenţial, publice sau private, care asigură protecţia, creşterea, îngrijirea sau educarea copiilor, este interzisă angajarea persoanei împotriva căreia a fost pronunţată o hotărâre judecătorească definitivă pentru săvârşirea, cu intenţie, a unei infracţiuni.

SECŢIUNEA a 4-a
Protecţia copilului cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate

Art. 104. - (1) Părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care locuieşte copilul, care urmează să plece la muncă în străinătate, are obligaţia de a notifica această intenţie serviciului public de asistenţă socială de la domiciliu, cu minimum 40 de zile înainte de a părăsi ţara.
(2) Notificarea va conţine, în mod obligatoriu, desemnarea persoanei care se ocupă de întreţinerea copilului pe perioada absenţei părinţilor sau tutorelui, după caz.
(2^1) Părintele care exercită singur autoritatea părintească sau la care a locuit copilul, care este plecat la muncă în străinătate, are obligaţia de a transmite de îndată serviciului public de asistenţă socială din raza de domiciliu notificarea cu privire la desemnarea persoanei care se ocupă de întreţinerea copilului pe perioada absenţei sale.
03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(3) Confirmarea persoanei în întreţinerea căreia va rămâne copilul se efectuează de către instanţa de tutelă, în conformitate cu prevederile prezentei legi.
(4) Dispoziţiile prezentului articol sunt aplicabile şi tutorelui, precum şi în cazul în care ambii părinţi urmează să plece la muncă într-un alt stat.
Art. 105. - (1) Persoana desemnată potrivit art. 104 alin. (2) trebuie să facă parte din familia extinsă sau dintre rudele, altele decât cele de gradul III inclusiv, afinii, prietenii familiei ori ai familiei extinse a copilului faţă de care acesta a dezvoltat relaţii de ataşament sau alături de care s-a bucurat de viaţa de familie, să aibă minimum 18 ani şi să îndeplinească condiţiile materiale şi garanţiile morale necesare creşterii şi îngrijirii unui copil.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) Serviciile publice de asistenţă socială organizate la nivelul municipiilor, oraşelor, comunelor asigură persoanelor desemnate consiliere şi informare cu privire la răspunderea pentru creşterea şi asigurarea dezvoltării copilului pe o perioadă de 6 luni.
(3) La solicitarea părintelui sau, după caz, din oficiu, instanţa va dispune delegarea temporară a autorităţii părinteşti cu privire la persoana copilului, pentru o perioadă de maximum un an, către persoana desemnată potrivit art. 104 alin. (2). În situaţia în care părinţii nu revin în ţară, instanţa poate prelungi succesiv delegarea temporară, pe durata lipsei acestora, pentru perioade de cel mult un an.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(4) Acordul persoanei căreia urmează să-i fie delegată autoritatea părintească se exprimă de către aceasta personal, în faţa instanţei.
(5) La cerere se ataşează acte din care să rezulte îndeplinirea condiţiilor prevăzute la alin. (1), precum şi raportul de anchetă psihosocială întocmit de serviciul public de asistenţă socială de la domiciliul persoanei desemnate.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(6) Cererea se soluţionează în procedură necontencioasă, potrivit Codului de procedură civilă. Soluţionarea cererii de delegare a drepturilor şi îndatoririlor părinteşti se face în termen de 3 zile de la depunerea acesteia.
(7) Hotărârea va cuprinde menţionarea expresă a drepturilor şi îndatoririlor care se deleagă şi perioada pentru care are loc delegarea.
(8) Pentru situaţia prevăzută la alin. (2), după ce instanţa hotărăşte delegarea drepturilor părinteşti, persoana în sarcina căreia cad îngrijirea şi creşterea copilului trebuie să urmeze, obligatoriu, un program de consiliere, pentru a preveni situaţii de conflict, neadaptare sau neglijenţă în relaţia cu minorul.
(9) Instanţa de judecată va comunica o copie a hotărârii de delegare primarului de la domiciliul părinţilor sau tutorelui, precum şi primarului de la domiciliul persoanei căreia i se acordă delegarea autorităţii părinteşti.
Art. 106. - Autorităţile administraţiei publice locale, prin intermediul serviciilor de asistenţă socială, pot iniţia, în limita prevederilor bugetului de stat sau ale bugetelor locale şi în limita bugetelor de venituri şi cheltuieli prevăzute cu această destinaţie, campanii de informare a părinţilor, în vederea:
a) conştientizării de către părinţi a riscurilor asumate prin plecarea lor la muncă în străinătate;
b) informării părinţilor cu privire la obligaţiile ce le revin în situaţia în care intenţionează să plece în străinătate.
(2) Autorităţile administraţiei publice centrale şi locale, furnizorii de servicii sociale acreditaţi, cultele recunoscute de lege, precum şi orice alte instituţii publice sau private cu atribuţii în domeniul educaţiei, sănătăţii şi al protecţiei copilului pot iniţia proiecte destinate copiilor cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate şi persoanelor care se ocupă de creşterea şi îngrijirea lor pe perioada absenţei părinţilor, în funcţie de nevoile acestora, din următoarele surse de finanţare:
23/07/2023 - alineatul a fost introdus prin Lege 239/2023.

a) bugetul de stat sau, după caz, bugetele locale, în limita bugetelor de venituri şi cheltuieli prevăzute cu această destinaţie;
b) fonduri europene.
(3) Ministerele de resort au obligaţia de a colabora cu autorităţile de management la elaborarea ghidurilor solicitanţilor ce vizează apeluri de proiecte finanţate din fonduri europene destinate copiilor cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate şi persoanelor care se ocupă de creşterea şi îngrijirea acestora pe perioada absenţei părinţilor.
23/07/2023 - alineatul a fost introdus prin Lege 239/2023.

Art. 107. - Procedura de monitorizare a modului de creştere şi îngrijire a copilului cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate, precum şi serviciile de care aceştia pot beneficia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice, în colaborare cu Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice.

Art. 108. - Serviciul public de asistenţă socială şi centrul judeţean de resurse şi asistenţă educaţională au obligaţia de a dezvolta servicii de consiliere specializată destinate copilului care a revenit în ţară, după o perioadă de şedere în străinătate alături de părinţi mai mare de un an.

Art. 108[1]. - În scopul realizării interesului superior al copiilor cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate şi a nevoilor primare ale persoanelor în grija cărora aceştia au rămas, organele de specialitate ale administraţiei publice centrale, autorităţile administraţiei publice locale, alături de instituţiile/unităţile de învăţământ, medicii de familie, spitalele, organizaţiile neguvernamentale acreditate ca furnizori de servicii sociale care desfăşoară activităţi în domeniul educaţiei, sănătăţii şi protecţiei copilului, organizaţiile şi cultele recunoscute, precum şi alte entităţi eligibile pentru finanţare europeană au dreptul să iniţieze şi să gestioneze proiecte din fonduri europene care să sprijine următoarele tipuri de acţiuni:

a) servicii de suport educaţional şi psihologic, activităţi recreative şi de socializare, tabere pentru copii, în vederea sprijinirii copiilor pentru traversarea perioadei dificile a separării de părinţi;

b) activităţi de evaluare şi consiliere vocaţională;

c) suport material pentru a beneficia de servicii educaţionale de calitate - rechizite şcolare şi masă caldă pe parcursul frecventării programelor de tip afterschool sau «Şcoală după şcoală», burse, cazare, decontare transport etc.;

d) programe de educaţie parentală şi consiliere pentru persoanele în grija cărora au rămas copiii;

e) organizarea de reţele locale de intervenţie pentru oferirea de servicii interinstituţionale copiilor, prin crearea de structuri comunitare consultative;

f) sprijin pentru copiii vulnerabili şi familiile acestora, pe bază de management de caz;

g) studii şi cercetări ce ţin de fenomenul de migraţie şi de dezvoltare a copiilor cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate;

h) furnizare de pachete integrate de măsuri educaţionale şi recreative axate pe cunoaştere, complementare, cu sprijinul acordat familiilor/aparţinătorilor.

SECŢIUNEA a 5-a
Protecţia copilului împotriva răpirii sau oricăror forme de traficare

Art. 109. - (1) Ministerul Afacerilor Interne şi Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice, în colaborare cu Ministerul Educaţiei Naţionale, vor efectua demersurile necesare pentru adoptarea tuturor măsurilor legislative, administrative şi educative destinate asigurării protecţiei efective împotriva oricăror forme de trafic intern sau internaţional al copiilor, în orice scop sau sub orice formă, inclusiv de către propriii părinţi.

(2) În acest scop, autorităţile publice menţionate la alin. (1) au responsabilitatea elaborării unei strategii la nivel naţional pentru prevenirea şi combaterea acestui fenomen, inclusiv a unui mecanism intern de coordonare şi monitorizare a activităţilor întreprinse.

SECŢIUNEA a 6-a
Protecţia copilului împotriva altor forme de exploatare

Art. 110. - (1) Copilul are dreptul la protecţie împotriva oricărei forme de exploatare.

(2) Instituţiile şi autorităţile publice, potrivit atribuţiilor lor, adoptă reglementări specifice şi aplică măsuri corespunzătoare pentru prevenirea, între altele:

a) transferului ilicit şi a nereturnării copilului;

b) încheierii adopţiilor, naţionale ori internaţionale, în alte scopuri decât interesul superior al copilului;

c) exploatării sexuale şi a violenţei sexuale;

d) răpirii şi traficării de copii în orice scop şi sub orice formă;

e) implicării copiilor în conflicte armate;

f) dezvoltării forţate a talentelor copiilor în dauna dezvoltării lor armonioase, fizice şi mentale;

g) exploatării copilului de către mass-media;

h) exploatării copilului în cadrul unor cercetări ori experimente ştiinţifice.

CAPITOLUL VII
Instituţii şi servicii cu atribuţii în protecţia copilului

SECŢIUNEA 1
Instituţii la nivel central

Art. 111. - Monitorizarea respectării principiilor şi drepturilor stabilite de prezenta lege şi de Convenţia Organizaţiei Naţiunilor Unite cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Legea nr. 18/1990, republicată, cu modificările ulterioare, precum şi coordonarea şi controlul activităţii de protecţie şi promovare a drepturilor copilului se realizează de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice.

Art. 112. - Apărarea drepturilor şi libertăţilor copilului în raporturile acestuia cu autorităţile publice cu scopul de a promova şi de a îmbunătăţi condiţia copilului se realizează şi prin instituţia Avocatul Poporului.

SECŢIUNEA a 2-a
Instituţii şi servicii la nivel local

Art. 113. - Autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia să garanteze şi să promoveze respectarea drepturilor copiilor din unităţile administrativ-teritoriale, asigurând prevenirea separării

copilului de părinţii săi, precum şi protecţia specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de îngrijirea părinţilor săi.

Art. 114. - (1) Autorităţile administraţiei publice locale au obligaţia de a implica colectivitatea locală în procesul de identificare a nevoilor comunităţii şi de soluţionare la nivel local a problemelor sociale care privesc copiii.

(2) În acest scop pot fi create structuri comunitare consultative cuprinzând, dar fără a se limita, oameni de afaceri locali, preoţi, cadre didactice, medici, consilieri locali, poliţişti. Rolul acestor structuri este atât de soluţionare a unor cazuri concrete, cât şi de a răspunde nevoilor globale ale respectivei colectivităţi.

(3) Mandatul structurilor comunitare consultative se stabileşte prin acte emise de către autorităţile administraţiei publice locale.

(4) Pentru a-şi îndeplini rolul pentru care au fost create, structurile comunitare consultative vor beneficia de programe de formare în domeniul asistenţei sociale şi protecţiei copilului.

Art. 115. - (1) În subordinea consiliului judeţean şi, respectiv, a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti funcţionează comisia pentru protecţia copilului, ca organ de specialitate al acestora, fără personalitate juridică, având următoarele atribuţii principale:

a) stabilirea încadrării în grad de handicap a copilului; 03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

b) pronunţarea, în condiţiile prezentei legi, cu privire la propunerile referitoare la stabilirea unei măsuri de protecţie specială a copilului;

c) soluţionarea cererilor privind eliberarea atestatului de asistent maternal;

d) alte atribuţii prevăzute de lege.

(2) Componenţa, organizarea şi metodologia de funcţionare a comisiei pentru protecţia copilului, precum şi componenţa şi atribuţiile serviciului de evaluare complexă pentru copii se reglementează prin hotărâre a Guvernului.

03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2^1) Criteriile bio-psiho-sociale de încadrare a copiilor cu dizabilităţi în grad de handicap şi modalităţile de aplicare a acestora se aprobă prin ordin comun al ministrului sănătăţii şi al ministrului familiei, tineretului şi egalităţii de şanse.

03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(2^2) Metodologia pentru evaluarea şi intervenţia integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilităţi în grad de handicap, a orientării şcolare şi profesionale a copiilor cu cerinţe educaţionale speciale, precum şi în vederea abilitării şi reabilitării copiilor cu dizabilităţi şi/sau cerinţe educaţionale speciale se aprobă prin ordin comun al ministrului sănătăţii, al ministrului familiei, tineretului şi egalităţii de şanse şi al ministrului educaţiei.

03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(3) Preşedintele, vicepreşedintele şi membrii comisiilor pentru protecţia copilului, precum şi secretarul acestora, constituite potrivit legii, au dreptul la o indemnizaţie de şedinţă echivalentă cu 1% din indemnizaţia preşedintelui consiliului judeţean, respectiv a primarului de sector.
(4) Indemnizaţia se suportă din bugetul judeţului, respectiv al sectorului municipiului Bucureşti, în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinaţie şi cu încadrarea în limita maximă a cheltuielilor de personal, stabilită prin lege.
Art. 116. - (1) Serviciul public specializat pentru protecţia copilului, existent în subordinea consiliilor judeţene şi a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, precum şi serviciul public de asistenţă socială de la nivelul judeţelor şi sectoarelor municipiului Bucureşti se reorganizează ca direcţie generală de asistenţă socială şi protecţia copilului.
(2) Direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului este instituţie publică cu personalitate juridică, înfiinţată în subordinea consiliului judeţean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, care preia, în mod corespunzător, funcţiile serviciului public de asistenţă socială de la nivelul judeţului şi, respectiv, atribuţiile serviciului public de asistenţă socială de la nivelul sectoarelor municipiului Bucureşti.
(3) Instituţia prevăzută la alin. (2) exercită în domeniul protecţiei drepturilor copilului atribuţiile prevăzute de prezenta lege, precum şi de alte acte normative în vigoare.
(4) Structura organizatorică, numărul de personal şi finanţarea direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului se aprobă prin hotărâre a consiliului judeţean, respectiv a consiliului local al sectorului municipiului Bucureşti, care o înfiinţează, astfel încât să asigure îndeplinirea în mod corespunzător a atribuţiilor ce îi revin, precum şi realizarea deplină şi exercitarea efectivă a drepturilor copilului.
(5) Atribuţiile şi regulamentul-cadru de organizare şi funcţionare ale direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice.
Art. 117. - Direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului exercită, în domeniul protecţiei şi promovării drepturilor copilului, următoarele atribuţii principale:
a) coordonează activităţile de asistenţă socială şi de protecţie a familiei şi a drepturilor copilului la nivelul judeţului, respectiv al sectorului municipiului Bucureşti;
b) coordonează, la nivel judeţean, activităţile şi măsurile de implementare a obiectivelor strategiei judeţene în domeniul protecţiei şi promovării drepturilor copilului;
c) asigură îndrumarea metodologică a activităţilor serviciilor publice de asistenţă socială;
d) asigură, la nivel judeţean, aplicarea unitară a prevederilor legislaţiei din domeniul protecţiei şi promovării drepturilor copilului;
e) monitorizează şi analizează respectarea drepturilor copilului la nivelul judeţului/sectorului şi propune măsuri pentru situaţiile în care acestea sunt încălcate;

f) monitorizează activitatea autorizată conform art. 92 prestată de copii în domeniile cultural, artistic, sportiv, publicitar şi de modeling, în raza sa de competenţă teritorială;
g) solicită informaţii şi documente, în condiţiile legii, de la orice persoană juridică publică sau privată, ori de la persoane fizice implicate în sfera sa de competenţă, acestea având obligaţia de a le pune la dispoziţie în termen de 15 zile calendaristice de la data solicitării.
h) colaborează cu furnizori privaţi acreditaţi care organizează şi dezvoltă servicii de prevenire a separării copilului de familia sa, precum şi servicii de protecţie specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinţilor săi, licenţiate în condiţiile legii.
03/07/2022 - litera a fost introdusă prin Lege 191/2022.

Art. 118. - (1) Serviciile publice de asistenţă socială organizate la nivelul municipiilor şi oraşelor, precum şi persoanele cu atribuţii de asistenţă socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecţiei copilului următoarele atribuţii:
a) monitorizează şi analizează situaţia copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum şi modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea şi sintetizarea datelor şi informaţiilor relevante, în baza unei fişe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecţiei sociale şi persoanelor vârstnice;
b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa;
c) identifică şi evaluează situaţiile care impun acordarea de servicii şi/sau prestaţii pentru prevenirea separării copilului de familia sa;
d) elaborează documentaţia necesară pentru acordarea serviciilor şi/sau prestaţiilor şi acordă aceste servicii şi/sau prestaţii, în condiţiile legii;
e) asigură consilierea şi informarea familiilor cu copii în întreţinere asupra drepturilor şi obligaţiilor acestora, asupra drepturilor copilului şi asupra serviciilor disponibile pe plan local;
f) asigură şi urmăresc aplicarea măsurilor de prevenire şi combatere a consumului de alcool şi droguri, de prevenire şi combatere a violenţei în familie, precum şi a comportamentului delincvent;
g) vizitează, periodic, la domiciliu, familiile şi copiii care beneficiază de servicii şi prestaţii şi urmăresc modul de utilizare a prestaţiilor, precum şi familiile care au în îngrijire copii cu părinţi plecaţi la muncă în străinătate;
h) înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecţie specială, în condiţiile legii;
i) urmăresc evoluţia dezvoltării copilului şi modul în care părinţii acestuia îşi exercită drepturile şi îşi îndeplinesc obligaţiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecţie specială şi a fost reintegrat în familia sa;
j) colaborează cu direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului în domeniul protecţiei copilului şi transmit acesteia toate datele şi informaţiile solicitate din acest domeniu;
k) urmăresc punerea în aplicare a hotărârilor comisiei pentru protecţia copilului/instanţei de tutelă referitoare la prestarea acţiunilor sau lucrărilor de interes local, prevăzute la art. 67 alin. (2).

(2) La nivelul sectoarelor municipiului Bucureşti, atribuţiile prevăzute la alin. (1) sunt exercitate de direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului.
(3) Metodologia de lucru privind colaborarea dintre direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului şi serviciile publice de asistenţă socială, precum şi modelul standard al documentelor elaborate de către acestea se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice, în colaborare cu Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administraţiei Publice.
Art. 119. - (1) Pentru prevenirea separării copilului de părinţii săi, precum şi pentru realizarea protecţiei speciale a copilului separat, temporar sau definitiv, de părinţii săi, se organizează şi funcţionează următoarele tipuri de servicii:
a) servicii de zi;
b) servicii de tip familial;
c) servicii de tip rezidenţial.
(2) Regulamentul-cadru pentru organizarea şi funcţionarea serviciilor prevăzute la alin. (1) se aprobă prin hotărâre a Guvernului.
Art. 120. - (1) Serviciile de zi sunt acele servicii prin care se asigură menţinerea, refacerea şi dezvoltarea capacităţilor copilului şi ale părinţilor săi, pentru depăşirea situaţiilor care ar putea determina separarea copilului de familia sa.
(2) Accesul la aceste servicii se realizează în baza planului de servicii sau, după caz, a planului individualizat de protecţie, în condiţiile prezentei legi.
Art. 121. - Serviciile de tip familial sunt acele servicii prin care se asigură, la domiciliul unei persoane fizice sau familii, creşterea şi îngrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de părinţii săi, ca urmare a stabilirii în condiţiile prezentei legi a măsurii plasamentului.
Art. 122. - (1) Pot primi copii în plasament familiile şi persoanele care au vârsta de minimum 18 ani, au capacitate deplină de exerciţiu, domiciliul în România şi care prezintă garanţii morale şi condiţii materiale necesare creşterii şi îngrijirii copilului separat, temporar sau definitiv, de părinţii săi.
(2) La stabilirea măsurii de plasament la familii şi persoane, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului realizează demersuri pentru identificarea membrilor familiei extinse în vederea consultării şi implicării lor în stabilirea/revizuirea obiectivelor planului individualizat de protecţie.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3) Activitatea persoanei atestate ca asistent maternal, în condiţiile legii, se desfăşoară în baza unui contract cu caracter special, aferent protecţiei copilului, încheiat cu direcţia sau cu un furnizor privat acreditat, care are următoarele elemente caracteristice:
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

a) activitatea de creştere, îngrijire şi educare a copiilor aflaţi în plasament se desfăşoară la domiciliu;
b) programul de lucru este impus de nevoile copiilor;

c) planificarea timpului liber se face în funcţie de programul familiei şi al copiilor aflaţi în plasament;
d) în perioada efectuării concediului legal de odihnă asigură continuitatea activităţii desfăşurate, cu excepţia cazului în care separarea, în această perioadă, de copilul aflat în plasament în familia sa este autorizată de direcţie.
(4) Contractul individual de muncă se încheie la data emiterii dispoziţiei directorului de stabilire a măsurii plasamentului în regim de urgenţă sau a hotărârii comisiei pentru protecţia copilului/instanţei cu privire la stabilirea măsurii plasamentului.
(5) Condiţiile de obţinere a atestatului, procedurile de atestare şi statutul asistentului maternal se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice prin Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului şi Adopţie.
20/10/2014 - alineatul a fost introdus prin Ordonanţă de urgenţă 65/2014.

Art. 123. - (1) Serviciile de tip rezidenţial sunt serviciile prin care se asigură protecţia, creşterea şi îngrijirea copilului separat, temporar sau definitiv, de părinţii săi, ca urmare a stabilirii măsurii plasamentului, în condiţiile prezentei legi.
(2) Din categoria serviciilor de tip rezidenţial fac parte toate serviciile care asigură găzduire pe o perioadă mai mare de 24 de ore.
(3) Sunt considerate servicii de tip rezidenţial: casele de tip familial, apartamentele, centrele de primire în regim de urgenţă şi centrele maternale.
(4) Casa de tip familial este locuinţa care acoperă necesităţile esenţiale de odihnă, preparare a hranei, educaţie şi igienă, asigurând exigenţele minimale pentru un număr de maximum 12 copii, pentru care a fost stabilită măsura plasamentului în regim de urgenţă sau, după caz, a plasamentului, în condiţiile prezentei legi. În situaţii excepţionale, numărul copiilor poate fi de maximum 16, cu respectarea exigenţelor minimale, dar numai pe durata existenţei situaţiei excepţionale.
(5) Apartamentul este locuinţa care acoperă necesităţile esenţiale de odihnă, preparare a hranei, educaţie şi igienă, asigurând exigenţele minimale pentru un număr de maximum 6 copii, pentru care a fost stabilită măsura plasamentului în regim de urgenţă sau, după caz, a plasamentului, în condiţiile prezentei legi.
(6) Centrul de primire în regim de urgenţă este structura care asigură găzduire provizorie, până la maximum 6 luni, fără posibilitate de prelungire, şi se organizează cu respectarea cerinţelor minimale prevăzute la alin. (8) pentru un număr de maximum 30 de copii, pentru care a fost stabilită măsura plasamentului în regim de urgenţă, în condiţiile prezentei legi. La nivelul fiecărui judeţ pot fi organizate maximum 3 centre de primire în regim de urgenţă.
(7) Centrul maternal este structura care asigură găzduire provizorie, pentru o durată de până la 2 ani, şi se organizează cu respectarea cerinţelor minimale prevăzute la alin. (8) pentru un număr de maximum 9 cupluri mamă-copil.

(8) Pentru serviciile de tip rezidenţial prevăzute la alin. (4) - (6) numărul de copii este stabilit în funcţie de suprafaţa locativă, cu respectarea cerinţelor minimale referitoare la încăperi sanitare, dotarea minimă a încăperilor sanitare, a bucătăriei, dotarea minimă cu instalaţii electrice, spaţii şi instalaţii de folosinţă comună pentru clădiri cu mai multe locuinţe, aprobate prin anexa nr. 1 la Legea locuinţei nr. 114/1996, republicată, cu modificările şi completările ulterioare.
(9) Serviciile de tip rezidenţial care aparţin autorităţilor administraţiei publice se organizează numai în structura direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, în regim de componente funcţionale ale acestora, fără personalitate juridică. Acestea pot avea caracter specializat în funcţie de nevoile copiilor plasaţi.
Art. 124. - (1) Pentru asigurarea prevenirii separării copilului de părinţii lui, consiliile locale ale municipiilor, oraşelor, comunelor şi sectoarelor municipiului Bucureşti au obligaţia să organizeze, în mod autonom sau prin asociere, servicii de zi, potrivit nevoilor identificate în comunitatea respectivă.
(2) În situaţia în care consiliul local nu identifică resurse financiare şi umane suficiente pentru a organiza serviciile prevăzute la alin. (1), la cererea acestuia, consiliul judeţean va asigura finanţarea necesară înfiinţării acestor servicii. Consiliul local asigură finanţarea cu până la 50% a cheltuielilor de funcţionare a acestor servicii, cota-parte şi cuantumul total al acestor cheltuieli fiind stabilite anual prin hotărâre a consiliului judeţean.
Art. 125. - Pentru asigurarea protecţiei speciale a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinţilor săi, consiliul judeţean şi, respectiv, consiliul local al sectorului municipiului Bucureşti au obligaţia să organizeze, în mod autonom sau prin asociere, servicii de tip familial şi de tip rezidenţial, potrivit nevoilor identificate la nivelul unităţii lor administrativ-teritoriale. În funcţie de nevoile evaluate ale copiilor plasaţi, consiliul judeţean poate organiza şi dezvolta şi servicii de zi.

CAPITOLUL VIII
Furnizori privaţi 03/07/2022 - CAPITOLUL VIII a fost modificat prin Lege 191/2022

Art. 126. - (1) Furnizorii privaţi care pot desfăşura activităţi în domeniul protecţiei drepturilor copilului şi al protecţiei speciale a acestuia sunt persoane juridice de drept privat, fără scop patrimonial, constituite şi acreditate în condiţiile legii.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) În desfăşurarea activităţilor prevăzute la alin. (1), furnizorii privaţi acreditaţi se supun regimului de drept public prevăzut de prezenta lege, precum şi de reglementările prin care aceasta este pusă în executare.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(3) Furnizorii privaţi care organizează şi dezvoltă servicii de prevenire a separării copilului de familia sa, precum şi servicii de protecţie specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinţilor săi au obligaţia de a notifica direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului data începerii funcţionării efective a acestora şi de a permite accesul specialiştilor direcţiei în spaţiile în care se furnizează serviciile.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(4) Furnizorii privaţi acreditaţi pot încheia convenţii de colaborare cu direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului şi/sau cu serviciile publice de asistenţă socială sau pot contracta servicii destinate prevenirii separării copilului de părinţii săi, precum şi protecţiei speciale a copilului separat, temporar sau definitiv, de părinţii săi, în condiţiile legii.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

CAPITOLUL IX
Finanţarea sistemului de protecţie a copilului

Art. 127. - (1) Prevenirea separării copilului de familia sa, precum şi protecţia specială a copilului lipsit, temporar sau definitiv, de ocrotirea părinţilor săi se finanţează din următoarele surse:
a) bugetul de stat - în limita sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat aprobate cu această destinaţie prin legile bugetare anuale, repartizate pe judeţe, potrivit propunerilor formulate de Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice, pe baza standardelor de cost pentru serviciile sociale, aprobate prin hotărâre a Guvernului;
b) bugetul judeţului, respectiv al sectorului municipiului Bucureşti - în completarea cuantumului prevăzut la lit. a), pentru acoperirea cheltuielilor de organizare şi funcţionare a serviciilor, din venituri proprii sau din sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale;
c) bugetul local al comunelor, oraşelor şi municipiilor;
d) donaţii, sponsorizări şi alte forme private de contribuţii băneşti, permise de lege.
(2) Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice poate finanţa programe de interes naţional pentru protecţia şi promovarea drepturilor copilului, din fonduri alocate de la bugetul de stat cu această destinaţie, din fonduri externe rambursabile şi nerambursabile, precum şi din alte surse, în condiţiile legii.
Art. 128. - (1) Pentru fiecare copil faţă de care s-a luat măsura plasamentului la o familie, persoană, asistent maternal, într-un serviciu de tip rezidenţial al unui organism privat acreditat sau s-a instituit tutela, în condiţiile legii, se acordă o alocaţie lunară de plasament, al cărui cuantum este reprezentat de multiplicarea indicatorului social de referinţă cu 1,808.
20/10/2014 - alineatul a fost modificat prin Ordonanţă de urgenţă 65/2014

29/06/2022 - alineatul a fost modificat prin Ordonanţă de urgenţă 95/2022

(2) Alocaţia prevăzută la alin. (1) se plăteşte persoanei, asistentului maternal, reprezentantului familiei, al organismului privat acreditat care a luat în plasament copilul sau tutorelui şi este destinată asigurării drepturilor prevăzute la art. 129 alin. (1).
20/10/2014 - alineatul a fost modificat prin Ordonanţă de urgenţă 65/2014

(2^1) Persoana sau familia care a primit în plasament sau a fost desemnată ori numită tutorele unui copil, în condiţiile legii, pe perioada în care asigură creşterea şi îngrijirea copilului, beneficiază suplimentar faţă de alocaţia lunară de plasament prevăzută la alin. (1) de o indemnizaţie lunară de sprijin, în cuantum de 0,8 ISR. Asistentul maternal nu beneficiază de indemnizaţia lunară de sprijin.
28/09/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(3) Alocaţia lunară de plasament şi indemnizaţia lunară de sprijin se suportă de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii şi Solidarităţii Sociale.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(4) Stabilirea dreptului la alocaţia lunară de plasament şi la indemnizaţia lunară de sprijin se face începând cu luna următoare celei în care a fost emisă dispoziţia conducătorului direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului sau hotărârea comisiei pentru protecţia copilului ori a instanţei de judecată, după caz, şi încetează începând cu luna următoare celei în care a încetat măsura de protecţie specială sau tutela.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(5) Procedura de stabilire şi de plată a alocaţiei lunare de plasament şi a indemnizaţiei lunare de sprijin se reglementează prin ordin comun al ministrului muncii şi solidarităţii sociale şi al ministrului familiei, tineretului şi egalităţii de şanse.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(6) În vederea urmăririi modului de utilizare a alocaţiei prevăzute la alin. (1), direcţiile generale de asistenţă socială şi protecţia copilului sau, după caz, organismele private autorizate transmit rapoartele prevăzute la art. 73 alin. (2) şi agenţiei pentru plăţi şi inspecţie socială a judeţului, respectiv a municipiului Bucureşti.
20/10/2014 - alineatul a fost introdus prin Ordonanţă de urgenţă 65/2014.

Art. 129. - (1) Copiii şi tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecţie specială, mamele protejate şi copiii acestora din centre maternale au dreptul la hrană, îmbrăcăminte, încălţăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, transport, materiale cultural-sportive, precum şi sume de bani pentru nevoi personale.
26/05/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 143/2022

03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) Necesarul de îmbrăcăminte, încălţăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, materiale culturalsportive se stabileşte în funcţie de vârsta şi nevoile copilului, prin hotărâre a consiliului judeţean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti sau, după caz, a organului de conducere al organismului privat acreditat.
(3) În cazul copiilor cu dizabilităţi încadraţi în grad de handicap, pentru care s-a stabilit o măsură de protecţie specială în condiţiile legii, cuantumul sumelor necesare acordării drepturilor prevăzute la alin. (1) se majorează cu 50%.
03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(4) Copiii pentru care s-a stabilit măsura plasamentului, în condiţiile legii, precum şi mamele protejate în centre maternale au dreptul, la ieşirea din sistemul de protecţie specială, la o indemnizaţie care se acordă o singură dată, egală cu valoarea salariului de bază minim brut pe ţară garantat în plată, stabilit potrivit legii. Indemnizaţia se acordă, la ieşirea din sistemul de protecţie specială, şi copiilor pentru care s-a pronunţat o hotărâre definitivă de încuviinţare a adopţiei.
20/10/2014 - alineatul a fost modificat prin Ordonanţă de urgenţă 65/2014

03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(4^1) Tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecţie specială au dreptul, la ieşirea din sistemul de protecţie specială, indiferent de momentul ieşirii, inclusiv în situaţia în care au optat pentru continuarea acesteia în condiţiile alin. (4^2), la o indemnizaţie care se acordă o singură dată, al cărei cuantum reprezintă de trei ori valoarea salariului de bază minim brut pe ţară garantat în plată, stabilit potrivit legii.
03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

04/11/2023 - alineatul a fost modificat prin Lege 298/2023

(4^2) Tinerii care au beneficiat de o măsură de protecţie specială stabilită în condiţiile legii şi care fac dovada că urmează o formă de învăţământ prevăzută de lege sau au un loc de muncă pot opta pentru continuarea măsurii de protecţie specială în condiţiile art. 55 alin. (2) sau (3) ori pentru primirea unei indemnizaţii lunare în valoare de 4,8 ISR până la împlinirea vârstei de 26 de ani. Opţiunea poate fi exprimată o singură dată, indiferent de momentul ieşirii din sistemul de protecţie socială.
03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

04/11/2023 - alineatul a fost modificat prin Lege 298/2023

(4^3) Indemnizaţiile prevăzute la alin. (4) şi (4^1) se acordă de direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului care a propus măsura de protecţie specială şi se suportă din bugetul acestei

instituţii, iar cea prevăzută la alin. (4^2) se suportă de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii şi Solidarităţii Sociale.
03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(4^4) Procedura de acordare şi plată a indemnizaţiei prevăzute la alin. (4^2) se stabileşte prin ordin comun al ministrului muncii şi solidarităţii sociale şi al ministrului familiei, tineretului şi egalităţii de şanse.
03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(5) Cuantumul limitelor minime de cheltuieli aferente drepturilor prevăzute la alin. (1), respectiv dreptul la îmbrăcăminte, încălţăminte, materiale igienico-sanitare, rechizite/manuale, jucării, transport, materiale cultural-sportive, precum şi sumele de bani pentru nevoi personale, pentru copiii şi tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecţie specială într-un serviciu public de tip rezidenţial, mamele protejate şi copiii acestora din centre maternale, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.
20/10/2014 - alineatul a fost modificat prin Ordonanţă de urgenţă 65/2014

03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(6) Cuantumul alocaţiei de hrană pentru copiii din serviciile de zi publice şi pentru copiii şi tinerii pentru care s-a stabilit o măsură de protecţie specială într-un serviciu public de tip rezidenţial, pentru copiii aflaţi în case de tip familial, precum şi pentru mamele protejate în centre maternale este de 22 de lei. Cuantumul alocaţiei de hrană pentru copiii din serviciile de zi este aplicabil şi copiilor din creşe şi alte unităţi de educaţie timpurie.
20/10/2014 - alineatul a fost introdus prin Ordonanţă de urgenţă 65/2014.

26/05/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 143/2022

(6^1) Cuantumul prevăzut la alin. (6) se actualizează anual prin hotărâre a Guvernului.
26/05/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 143/2022.

(7) Cuantumul limitelor minime de cheltuieli stabilite în condiţiile alin. (5) şi cuantumul alocaţiei de hrană stabilit în condiţiile alin. (6) sunt aplicabile şi în cazul copiilor şi tinerilor cu cerinţe educaţionale speciale, şcolarizaţi în unităţile de învăţământ special sau de masă, inclusiv celor şcolarizaţi în alt judeţ decât cel de domiciliu, în conformitate cu prevederile art. 51 alin. (2) din Legea educaţiei naţionale nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare.
20/10/2014 - alineatul a fost introdus prin Ordonanţă de urgenţă 65/2014.

(7^1) Prevederile alin. (3) se aplică în mod corespunzător şi în cazul copiilor cu cerinţe educaţionale speciale, şcolarizaţi în unităţile de învăţământ de masă, dacă aceştia sunt încadraţi şi în grad de handicap.

03/07/2022 - alineatul a fost introdus prin Lege 191/2022.

(8) Alocaţia de hrană pentru copiii din serviciile de zi organizate de organismele private acreditate se stabileşte cel puţin la acelaşi nivel cu cel prevăzut pentru copiii din serviciile de zi publice.
20/10/2014 - alineatul a fost introdus prin Ordonanţă de urgenţă 65/2014.

(9) În limita bugetelor aprobate, consiliile judeţene, consiliile locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti sau, după caz, consiliile locale ale municipiilor, oraşelor şi comunelor pot aproba, prin hotărâre, la propunerea direcţiilor generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, respectiv a serviciilor publice de asistenţă socială, un cuantum mai mare al limitelor minime de cheltuieli, respectiv al cuantumului alocaţiei de hrană aferente drepturilor stabilite conform prevederilor alin. (5) şi (6).
20/10/2014 - alineatul a fost introdus prin Ordonanţă de urgenţă 65/2014.

Art. 130. - (1) Primarii acordă prestaţii financiare excepţionale, în situaţia în care familia care îngrijeşte copilul se confruntă temporar cu probleme financiare determinate de o situaţie excepţională şi care pune în pericol dezvoltarea armonioasă a copilului.
(2) Prestaţiile excepţionale se acordă cu prioritate copiilor ale căror familii nu au posibilitatea sau capacitatea de a acorda copilului îngrijirea corespunzătoare ori ca urmare a necesităţii suportării unor cheltuieli particulare destinate menţinerii legăturii copilului cu familia sa.
(3) În funcţie de fiecare caz în parte, primarul decide, prin dispoziţie, cu privire la acordarea prestaţiei financiare excepţionale şi cuantumul acesteia.
Art. 131. - Cuantumul maxim, precum şi condiţiile de acordare a prestaţiilor financiare excepţionale se stabilesc prin hotărâre a consiliului local.
Art. 132. - Prestaţiile financiare excepţionale pot fi acordate şi sub formă de prestaţii în natură, pe baza dispoziţiei primarului, constând, în principal, în alimente, îmbrăcăminte, manuale şi rechizite sau echipamente şcolare, suportarea cheltuielilor legate de transport, procurarea de proteze, medicamente şi alte accesorii medicale.

CAPITOLUL X
Reguli speciale de procedură

Art. 133. - (1) Cauzele prevăzute de prezenta lege privind stabilirea măsurilor de protecţie specială sunt de competenţa tribunalului de la domiciliul copilului.
(2) Dacă domiciliul copilului nu este cunoscut, competenţa revine tribunalului în a cărui circumscripţie teritorială a fost găsit copilul.
Art. 134. - (1) Cauzele prevăzute la art. 133 se soluţionează în regim de urgenţă, cu citarea reprezentantului legal al copilului, a direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului şi cu participarea obligatorie a procurorului.

(2) Audierea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani este obligatorie şi se face cu respectarea prevederilor art. 29, cu excepţia cauzelor care privesc stabilirea unei măsuri de protecţie specială pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat şi supus oricărei forme de violenţă asupra copilului; în acest caz, audierea copilului se face cu respectarea prevederilor art. 101 alin. (3).
(3) Termenele de judecată nu pot fi mai mari de 10 zile.
(4) Părţile sunt legal citate dacă citaţia le-a fost înmânată cel puţin cu o zi înaintea judecării.
(5) Ordonanţa preşedinţială de plasare a copilului în regim de urgenţă la o persoană, familie, la un asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidenţial, licenţiat în condiţiile legii, este dată în aceeaşi zi, instanţa pronunţându-se asupra măsurii solicitate pe baza cererii şi actelor depuse, fără concluziile părţilor.
Art. 135. - (1) Hotărârile prin care se soluţionează fondul cauzei se pronunţă în ziua în care au luat sfârşit dezbaterile.
(2) În situaţii deosebite, pronunţarea poate fi amânată cel mult două zile.
Art. 136. - (1) Hotărârea instanţei de fond este executorie şi definitivă.
(2) Hotărârea se redactează şi se comunică părţilor în termen de cel mult 10 zile de la pronunţare.
Art. 137. - Termenul de recurs este de 10 zile de la data comunicării hotărârii.
Art. 138. - Dispoziţiile prezentei legi referitoare la procedura de soluţionare a cauzelor privind stabilirea măsurilor de protecţie specială se completează în mod corespunzător cu prevederile Codului de procedură civilă.
Art. 139. - În toate cauzele care privesc aplicarea prezentei legi, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului de la domiciliul copilului sau în a cărei rază administrativ-teritorială a fost găsit copilul întocmeşte şi prezintă instanţei raportul referitor la copil, care va cuprinde date privind:
a) personalitatea, starea fizică şi mentală a copilului;
b) antecedentele sociomedicale şi educaţionale ale copilului;
c) condiţiile în care copilul a fost crescut şi în care a trăit;
d) propuneri privind persoana, familia sau serviciul de tip rezidenţial în care ar putea fi plasat copilul;
e) orice alte date referitoare la creşterea şi educarea copilului, care pot servi soluţionării cauzei.
Art. 140. - Cauzele care privesc aplicarea prezentei legi sunt scutite de taxa judiciară de timbru şi de timbru judiciar.

CAPITOLUL XI
Răspunderi şi sancţiuni

Art. 141. - (1) Nerespectarea obligaţiilor prevăzute la art. 41 alin. (2), art. 52 alin. (4) şi art. 96 constituie abatere disciplinară gravă şi se sancţionează potrivit legii.
(2) Nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 41 alin. (3), art. 91 alin. (3) teza întâi şi art. 118 alin. (1) lit. a) constituie abatere disciplinară.

Art. 142. - (1) Constituie contravenţii următoarele fapte, dacă nu au fost săvârşite în astfel de condiţii încât, potrivit legii, să fie considerate infracţiuni:

a) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 10 alin. (1);

b) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 10 alin. (2);

c) nerespectarea obligaţiilor prevăzute la art. 11 alin. (1) şi (3);

d) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 12 alin. (1);

e) necomunicarea de către organele de poliţie a rezultatelor verificărilor specifice privind identitatea mamei, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (3);

f) neefectuarea de către serviciul public de asistenţă socială a declaraţiei de înregistrare a naşterii, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (6);

g) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 12 alin. (7);

h) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 14 alin. (1);

i) nerespectarea obligaţiilor prevăzute la art. 16 şi la art. 23 alin. (3);

j) nerespectarea prevederilor art. 27 alin. (2) - (4) şi ale art. 87;

k) nerespectarea prevederilor art. 40 alin. (1) şi (4);

l) nerespectarea prevederilor art. 52 alin. (2);

l^1) nerespectarea prevederilor art. 55^1;

28/09/2022 - litera a fost introdusă prin Lege 191/2022.

m) nerespectarea prevederilor art. 74;

n) nerespectarea prevederilor art. 84 alin. (3);

o) nerespectarea prevederilor art. 91 alin. (2);

p) nerespectarea prevederilor art. 97;

r) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 98 lit. a);

s) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 102;

ş) nerespectarea obligaţiei prevăzute la art. 104 alin. (1);

t) nerespectarea prevederilor art. 118 alin. (1) lit. c) -k);

ţ) nerespectarea prevederilor art. 127 alin. (1) lit. b).

(2) Contravenţiile prevăzute la alin. (1) se sancţionează după cum urmează:

a) cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei, cele prevăzute la lit. a), c), g), h), i), k), m), n), o), r), s) şi ş);

b) cu amendă de la 1.000 lei la 2.500 lei, cele prevăzute la lit. f) şi l);

c) cu amendă de la 2.500 lei la 5.000 lei, cele prevăzute la lit. b), d), l^1), p) şi ţ);

03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

d) cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei, cele prevăzute la lit. e), j) şi t).

(3) Constatarea contravenţiilor şi aplicarea sancţiunii se fac de către ofiţerii şi agenţii de poliţie, în cazul contravenţiilor prevăzute la alin. (1) lit. i), j), o) şi p), precum şi de persoane anume desemnate dintre cele cu atribuţii de control din:

a) Ministerul Sănătăţii, pentru contravenţiile prevăzute la alin. (1) lit. a), c) şi d);
b) Ministerul Afacerilor Interne sau structurile subordonate acestuia, după caz, pentru contravenţiile prevăzute la alin. (1) lit. b) şi e);
c) Ministerul Muncii şi Solidarităţii Sociale, prin agenţiile teritoriale pentru plăţi şi inspecţie socială, pentru contravenţiile prevăzute la alin. (1) lit. h), k), l), l^1), m), n), r), s), ş), t) şi ţ);
03/07/2022 - litera a fost modificată prin Lege 191/2022

d) Ministerul Educaţiei Naţionale, pentru contravenţia prevăzută la alin. (1) lit. l);
e) consiliul judeţean, respectiv consiliul local al sectorului municipiului Bucureşti, pentru contravenţiile prevăzute la alin. (1) lit. f) şi g).
Art. 143. - Contravenţiilor prevăzute la art. 142 le sunt aplicabile prevederile Ordonanţei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare.

CAPITOLUL XII
Dispoziţii tranzitorii şi finale

Art. 144. - În termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, direcţia generală de asistenţă socială şi protecţia copilului va reevalua împrejurările care au stat la baza măsurilor de protecţie dispuse de comisia pentru protecţia copilului şi, după caz, va solicita instituirea tutelei sau stabilirea unei măsuri de protecţie specială, în condiţiile prezentei legi.
Art. 145. - Centrele de plasament, centrele de primire în regim de urgenţă şi centrele maternale organizate în structura fostelor servicii publice specializate pentru protecţia copilului se reorganizează prin hotărârea consiliului judeţean, respectiv a consiliului local al sectoarelor municipiului Bucureşti în structura direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului din subordinea consiliului judeţean, respectiv a consiliului local al sectoarelor municipiului Bucureşti, în regim de componente funcţionale ale acestora, fără personalitate juridică.
Art. 146. - (1) Serviciile de zi destinate prevenirii situaţiilor ce pun în pericol securitatea şi dezvoltarea copilului, înfiinţate de consiliile judeţene, precum şi personalul care deserveşte aceste servicii se transferă consiliilor locale pe teritoriul cărora acestea funcţionează.
(2) Fac excepţie de la prevederile alin. (1) serviciile de zi specializate pentru copilul abuzat, neglijat, exploatat şi supus oricărei forme de violenţă, care se consideră de interes judeţean.
(3) În situaţia în care serviciile prevăzute la alin. (1) fac parte dintr-un complex de servicii care are ca obiect de activitate şi protecţia copilului în regim rezidenţial, respectiv centru de plasament, centru de primire în regim de urgenţă sau centru maternal, transferul se realizează numai dacă este posibilă separarea patrimoniului şi a personalului.
(4) Consiliile locale au obligaţia să păstreze destinaţia şi structura de personal a serviciilor preluate.

(5) Transferul prevăzut la alin. (1) se realizează pe bază de protocol încheiat între consiliul judeţean şi consiliul local.

Art. 147. - Personalul didactic şi didactic auxiliar, transferat potrivit art. 46 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 26/1997 privind protecţia copilului aflat în dificultate, republicată, cu modificările şi completările ulterioare, care la data intrării în vigoare a prezentei legi este încadrat cu acest statut în cadrul serviciilor publice specializate pentru protecţia copilului, îşi păstrează statutul.

Art. 148. - În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, consiliile judeţene, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului Bucureşti, Ministerul Sănătăţii, Ministerul Afacerilor Interne şi Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice au obligaţia să desemneze persoanele dintre cele cu atribuţii de control, care vor constata contravenţiile şi vor aplica sancţiunile menţionate în prezentul capitol.

Art. 149. - (1) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) art. 88 din Codul familiei;

b) Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 26/1997 privind protecţia copilului aflat în dificultate, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 276 din 24 iulie 1998, cu modificările şi completările ulterioare, cu excepţia art. 20;

c) Hotărârea Guvernului nr. 604/1997 privind criteriile şi procedurile de autorizare a organismelor private care desfăşoară activităţi în domeniul protecţiei copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 280 din 16 octombrie 1997;

d) Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 123/2001 privind reorganizarea comisiei pentru protecţia copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 643 din 15 octombrie 2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 71/2002;

e) lit. A a alin. (2) al art. 3 din Regulamentul-cadru de organizare şi funcţionare a serviciului public de asistenţă socială, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 81 din 7 februarie 2003, cu modificările ulterioare.

(2) Se modifică în mod corespunzător dispoziţiile referitoare la înregistrarea naşterii copilului abandonat de mamă în spital, cuprinse în Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 282 din 11 noiembrie 1996, cu modificările şi completările ulterioare.

(3) Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă orice alte dispoziţii contrare.

Art. 150. - (1) Formarea iniţială în domeniul protecţiei drepturilor copilului este obligatorie pentru toate categoriile profesionale din sistem şi pentru cei care au atribuţii decizionale privitoare la copil.

(2) Educaţia permanentă şi formarea profesională continuă în domeniul protecţiei speciale a copilului se asigură pentru toate categoriile profesionale din sistem.

(3) Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice împreună cu Ministerul Educaţiei Naţionale, Ministerul Sănătăţii, precum şi, după caz, cu celelalte instituţii publice şi private

interesate vor asigura formarea iniţială şi continuă a personalului care, în exercitarea sarcinilor ce îi revin, intră în contact cu domeniul protecţiei şi promovării drepturilor copilului.

Art. 151. - (1) Furnizorii de servicii sociale acreditaţi au obligaţia de a solicita certificatul de integritate comportamentală şi documentul de evaluare psihiatrică, la angajarea personalului din cadrul serviciilor prevăzute la art. 119 şi din structura organizatorică proprie, care, prin natura profesiei, intră în contact direct cu copilul. Prevederea se aplică şi la încheierea contractelor de voluntariat.

03/07/2022 - alineatul a fost modificat prin Lege 191/2022

(2) Anual personalul prevăzut la alin. (1) este evaluat din punct de vedere psihologic.

(3) Rapoartele privind expertizele neuropsihiatrice, precum şi rapoartele de evaluare psihologică se păstrează conform legii la dosarul personal al salariatului.

Art. 152. - (1) Regulamentele proprii ale persoanelor juridice care desfăşoară activităţi de protecţie a copilului vor specifica expres regulile stabilite pentru a asigura exercitarea drepturilor şi îndeplinirea îndatoririlor pe care le au copiii, în conformitate cu vârsta, sănătatea şi gradul de maturitate al acestora.

(2) Aceste regulamente vor fi expuse într-un loc vizibil, astfel încât să permită accesul copiilor şi informarea lor adecvată.

Art. 153. - Prevederile prezentei legi se completează cu alte reglementări care se referă la drepturile copilului, inclusiv cu prevederile cuprinse în convenţiile şi tratatele internaţionale la care România este parte.

Art. 154. - Elaborarea proiectelor de acte normative care fac referire la oricare dintre drepturile copilului prevăzute de prezenta lege se realizează obligatoriu cu avizul Ministerului Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice.

Art. 155. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2005, cu excepţia prevederilor art. 19 alin. (3)*), art. 84 alin. (2)**), art. 104 alin. (2)***), art. 105 alin. (5)****), art. 107 alin. (2)*****) care intră în vigoare la 3 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Procedura de întoarcere a copiilor în ţară, de identificare a părinţilor sau a altor reprezentanţi legali ai copiilor, modul de avansare a cheltuielilor ocazionate de întoarcerea în ţară a acestora, precum şi serviciile de protecţie specială, publice sau private, competente să asigure protecţia în regim de urgenţă a copiilor aflaţi în străinătate, care, din orice motive, nu sunt însoţiţi de părinţi sau de un alt reprezentant legal ori nu se găsesc sub supravegherea legală a unor persoane din străinătate, prevăzută la art. 24 alin. (3), se elaborează de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Copilului şi Adopţie******).

(3) Organizarea şi metodologia de funcţionare a comisiei pentru protecţia copilului, prevăzută la art. 115 alin. (2), se elaborează de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Copilului şi Adopţie******).

(4) Regulamentul-cadru pentru organizarea şi funcţionarea serviciilor prevăzute la art. 119 alin. (2) se elaborează de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Copilului şi Adopţie******).
(5) Tipurile de servicii specializate, prevăzute la art. 88 alin. (2), ce se asigură pe toată durata aplicării măsurilor destinate copilului care săvârşeşte fapte penale şi nu răspunde penal, pentru a-i asista pe copii în procesul de reintegrare în societate, precum şi standardele referitoare la modalitatea de asigurare a acestor servicii se elaborează de către Autoritatea Naţională pentru Protecţia Copilului şi Adopţie******) în colaborare cu Ministerul Justiţiei.
(6) Atribuţiile şi Regulamentul-cadru de organizare şi funcţionare a direcţiei generale de asistenţă socială şi protecţia copilului, prevăzute la art. 116 alin. (5), se elaborează de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice.
*) Art. 24 alin. (3), fost art. 19 alin. (3).
**) Art. 88 alin. (2), fost art. 84 alin. (2).
***) Art. 115 alin. (2), fost art. 104 alin. (2).
****) Art. 116 alin. (5), fost art. 105 alin. (5).
*****) Art. 119 alin. (2), fost art. 107 alin. (2).
******) La data de 1 ianuarie 2005 sintagma "Autoritatea Naţională pentru Protecţia Copilului şi Adopţie" s-a înlocuit cu sintagma "Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului ", prin Legea nr. 275/2004 pentru modificarea Ordonanţei de urgenţă a Guvernului nr. 12/2001 privind înfiinţarea Autorităţii Naţionale pentru Protecţia Copilului şi Adopţiei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 557 din 23 iunie 2004.
Ulterior, prin art. I pct. 70 din Legea nr. 257/2013 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 607 din 30 septembrie 2013, sintagma "Autoritatea Naţională pentru Protecţia Drepturilor Copilului" s-a înlocuit cu sintagma "Ministerul Muncii, Familiei, Protecţiei Sociale şi Persoanelor Vârstnice".
NOTĂ:
Reproducem mai jos prevederile art. II-IV din Legea nr. 257/2013 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, care nu sunt încorporate în forma republicată a Legii nr. 272/2004 şi care se aplică, în continuare, ca dispoziţii proprii ale legii modificatoare:
"

Art. II. - Hotărârile Guvernului prevăzute la art. 12^1*******), art. 87^1 alin. (2)********), art. 97^4 *********) şi art. 106 alin. (3)**********) din Legea nr. 272/2004 privind protecţia şi promovarea drepturilor copilului, cu modificările ulterioare, precum şi cu modificările şi completările aduse prin prezenta lege, se adoptă în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.
*******) Art. 12^1 a devenit, prin renumerotare, art. 15.
********) Art. 87^1 alin. (2) a devenit, prin renumerotare, art. 92 alin. (2).

*********) Art. 97[4] a devenit, prin renumerotare, art. 107.

**********) Art. 106 alin. (3) a devenit, prin renumerotare, art. 118 alin. (3).

Art. III. - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 326/2003 privind drepturile de care beneficiază copiii şi tinerii ocrotiţi de serviciile publice specializate pentru protecţia copilului, mamele protejate în centre maternale, precum şi copiii încredinţaţi sau daţi în plasament la asistenţi maternali profesionişti, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 525 din 22 iulie 2003, cu modificările şi completările ulterioare, cu excepţia art. 2 alin. (1).

Art. IV. - Până la aprobarea legii privind organizarea şi funcţionarea instanţei de tutelă, atribuţiile ce-i revin potrivit prezentei legi sunt îndeplinite de către instanţa judecătorească."